

**Muzeum
Historii Polski
Polish History
Museum
Raport roczny
Annual Report
2015**

**Muzeum
Historii Polski
Raport roczny
2015**

**Polish History
Museum
Annual Report
2015**

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele,

rok 2015 okazał się przełomowy dla Muzeum Historii Polski. Po wielu latach starań udało nam się uzyskać długoterminowe finansowanie inwestycji i nową lokalizację. Muzeum zostanie wybudowane na terenie Cytadeli Warszawskiej.

Muzeum Historii Polski stało się priorytetowym przedsięwzięciem rządu, a gmach Muzeum zostanie zbudowany na stulecie niepodległości w 2018 r. Podjęte działania i deklaracje dają wiarę na rychłe zwieńczenie naszej wieloletniej pracy i urzeczywistnienie ambitnych planów.

Niezależnie od działań związanych z inwestycją Muzeum przeprowadziło wiele udanych przedsięwzięć wystawienniczych, edukacyjnych i wydawniczych. Wśród szczególnie udanych była wystawa „Ziemia obiecana. Miasto i nowoczesność” poświęcona polskim miastom na przełomie XIX i XX w. W ubiegłym roku uzyskaliśmy kilka prestiżowych nagród i wyróżnień, w tym trzy wyróżnienia w najważniejszym konkursie dla muzealników „Sybilla 2014”, Nagrodę im. prof. Jerzego Skowronka za książkę *Węzły pamięci niepodległej Polski*, II nagrodę w konkursie „Muzeum widzialne” za projekt naszej nowej strony internetowej oraz Statuetkę Złotego Słonecznika za projekt edukacyjny „Piastodzieje”. Te oraz wiele innych ubiegłorocznych wydarzeń były możliwe dzięki zaangażowaniu całego zespołu oraz silnemu wsparciu naszych współpracowników i przyjaciół. Za pomoc i życzliwość serdecznie dziękujemy.

ENG

Dear friends and associates,

The year 2015 turned out to be hugely important for the Polish History Museum (MHP). Following years of effort, we have succeeded in securing long-term funding and establishing a new home. Our Museum will be built within the Warsaw Citadel. The Polish History Museum became a priority project for the government, hence the Museum's building will be completed by 2018, on the 100th anniversary of Poland regaining its independence. These decisions and declarations give hope that long years of ambitious planning and hard work are now turning into reality. Alongside activities related to the Museum's development, many successful exhibition, educational and publishing projects have been delivered. One of the most successful was the exhibition “Promised Land: The City and Modernity,” devoted to Polish cities in the period between the 19th and 20th centuries. Last year, we were awarded several prestigious prizes and honors, including three “Sybilla 2014” distinctions given to museums, the Jerzy Skowronek Prize for the book *Nodes of Memory in Independent Poland*, the second-place prize in the “Visible Museum” competition, for our new online portal, and the Golden Sunflower Prize, for the educational project “History of the Piasts.” These and many other events of last year were possible due to the hard work and engagement of our entire team, along with tremendous support from our partners and friends. We thank each of these for their assistance and generosity.

Robert Kostro

Dyrektor Muzeum Historii Polski

Director, Polish History Museum

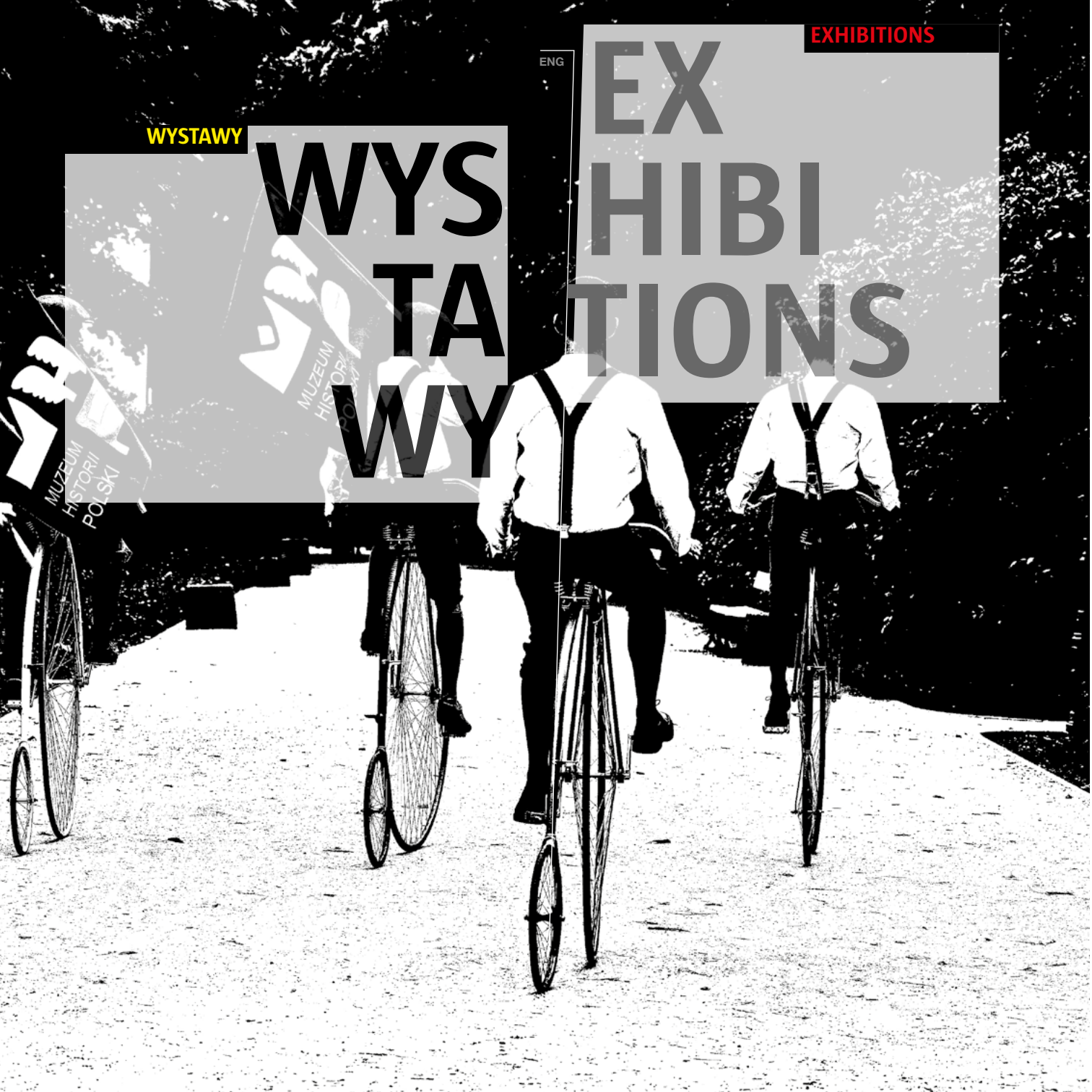
WYSTAWY

WYSTAWY

ENG

EXHIBITIONS

EXHIBITIONS

„Ziemia obiecana. Miasto i nowoczesność”

Wystawa czasowa „Ziemia obiecana...” poświęcona była rozwojowi cywilizacyjnemu i społecznemu polskich miast na przełomie XIX i XX w. Prezentowała dynamicznie rozwijające się ośrodki miejskie: Warszawę, Łódź, Poznań, Kraków, Lwów i Żyrardów. Zwiedzający

Minister Wojciech Kolarski z Kancelarii Prezydenta RP podczas zwiedzania wystawy w towarzystwie kuratora wystawy prof. Michała Kopczyńskiego i dyrektora Muzeum Historii Polski Roberta Kostro

Minister Wojciech Kolarski, from the Presidential office, visits the exhibition accompanied by its curator Prof. Michał Kopczyński and Museum Director Robert Kostro

mogli dowiedzieć się o przemianach demograficznych, urbanistycznych i architektonicznych, o rewolucji w higienie, narodzinach kultury konsumpcyjnej i masowej, w tym zwłaszcza reklamy i prasy. Wystawa opowiadała również o odrodzeniu narodowym i rywalizacji na symbole w przestrzeni publicznej miast oraz dramatycznych wydarzeniach rewolucji 1905 r. Na

ENG

“Promised Land: The City and Modernity”

The temporary exhibition “Promised Land...” was devoted to the social and cultural development of Polish cities in the period between the 19th and 20th centuries. It featured the dynamic growth of cities including Warsaw, Łódź, Poznań, Kraków, Lwów and Żyrardów. Visitors could learn more about demographic, urban and architectural changes, about the revolution in hygiene, the birth of mass and consumer cultures, especially involving advertising and publishing. The exhibition also described the rebirth of the nation and the rivalry between symbols in public space, as well as dramatic events of the revolution of 1905. The exhibition comprised iconography and artifacts belonging to the Museum, as well as those on loan from private collections. In addition, the exhibition included silent films taken from the repertoires of traveling fairs, as well as an original board game from the epoch, “Horse Races.” The exhibition included museum lessons and family weekends, which involved meetings and workshops for children and families, during which audiences

could learn about technological inventions of the time, the history of interior design and 19th-century fashion. They could also take part in numerous lectures given

wystawę składały się ikonografia, artefakty z epoki, pochodzące ze zbiorów muzeów i z kolekcji prywatnych. Dodatkowo, na ekspozycji można było obejrzeć nieme filmy z repertuaru objazdowego kina jarmarcznego oraz zagrać w oryginalną grę z epoki – „Wyścigi konne”.

Integralnym elementem wystawy były lekcje muzealne oraz weekendy rodzinne – czyli spotkania i warsztaty dla dzieci i całych rodzin, podczas których uczestnicy poznawali ówczesne wynalazki techniki, historię urządzania wnętrz oraz XIX-wieczną modę. Ponadto, zwiedzający mogli wziąć udział w licznych wykładach tematycznych prowadzonych przez znanych historyków. Zwieńczeniem wystawy był pokaz mody z epoki.

Uzupełnieniem ekspozycji był audioprzewodnik, w którym o wystawie opowiadał jej kurator, prof. Michał Kopczyński. Opowieści o niezwykłych czasach przelotu wieków można posłuchać pod adresem www.ziemiaobiecana.podkasty.info. Wydany został również bogato ilustrowany katalog uzupełniony o artykuły naukowe. Pośród jego autorów znaleźli się m.in.: prof. Henryk Samsonowicz, dr Magdalena Gawin, prof. Grażyna Szelańska oraz prof. Bolesław Orłowski. Muzeum razem z dziennikiem „Rzeczpospolita” przygotowało także specjalny dodatek poświęcony wystawie oraz historii miast przelotu XIX i XX w. dostępny w wersji cyfrowej na stronie www.muzhp.pl.

ENG

by renowned historians. The exhibition culminated in a floor show featuring fashions of the day. An audio guide accompanied the exhibition, featuring the voice of its curator, Prof. Michał Kopczyński. One could also listen to wonderful tales of this period at the turn of the century by visiting www.ziemiaobiecana.podkasty.info.

A richly illustrated catalog was published, featuring academic texts by authors including Prof. Henryk Samsonowicz, Dr. Magdalena Gawin, Prof. Grażyna Szelańska and Prof. Bolesław Orłowski. With the aid of the newspaper *Rzeczpospolita*, the Museum also published a special supplement devoted to the exhibition and to the history of cities at the turn of the 19th and 20th centuries, available for download on our web page www.muzhp.pl.

The exhibition was open to the public from 25 September to 6 December 2015 in the University of Warsaw Library.

Finisaż wystawy „Ziemia obiecana...” uatrakcyjnił koncert zespołu Szwagierkolaska

The band Szwagierkolaska performing at the closing event of “Promised land...”

Wystawę można było oglądać od 25 września do 6 grudnia 2015 r. w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie.

Sponsor wystawy:

Exhibition sponsor:

„Smoleńskie Portrety”

Muzeum Historii Polski przygotowało wystawę plenerową upamiętniającą 5. rocznicę katastrofy smoleńskiej. Wystawa była zbudowana na planie okręgu, tworząc enklawę wyciszenia i refleksji w obliczu tragedii, która dotknęła wszystkich na równi. Kształt przestrzeni – okrąg, symbolicznie związany był z jednością i wspólnotą. Wewnątrz okręgu prezentowane były zdjęcia wszystkich 96 osób, które zginęły w katastrofie 10 kwietnia 2010 r. oraz ich krótkie biografie (w wersji polskiej i angielskiej). W głównym miejscu na wprost wejścia, umieszczono biografie i zdjęcia Pary Prezydenckiej Lecha i Marii Kaczyńskich oraz ostatniego Prezydenta RP na uchodźstwie Ryszarda Kaczorowskiego.

Projekt ekspozycji zrealizowała pracownia Mirostawa Nizio. Wystawa była prezentowana w Warszawie od 10 do 29 kwietnia na placu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Obejrzało ją 25 tysięcy osób.

Wystawa „Smoleńskie Portrety” była częścią projektu, prowadzonego od trzech lat przez Muzeum w ramach strony www.smolensk.muzhp.pl. Rezultatem projektu jest unikatowe archiwum złożone z kwerend, nagrań, ikonografii, tekstów, mogące służyć do celów wystawienniczych czy naukowych.

Ekspozycji towarzyszył katalog wystawowy.

ENG

“Smolensk Portraits”

The Polish History Museum staged an outdoor exhibition to commemorate the fifth anniversary of the presidential-jetliner crash at Smolensk. The exhibition was set within a circular platform, creating a ring of silence and allowing visitors to reflect upon this tragedy, which touched everyone equally. The circular shape of the space was symbolically designed to be associated with unity and community. Within the ring, 96 portraits of those who perished in the crash of 10 April 2010 were placed on display (with short bios, in Polish and English). Pride of place, in the center of the space, were the portraits and biographies of Lech and Maria Kaczyński, the presidential couple, and that of the final president-in-exile, Ryszard Kaczorowski. The exhibition was designed by the studio led by Mirostawa Nizio. It was on display in Warsaw from 10 to 29 April on Piłsudski Square, and was seen by some 25,000 people.

The “Smolensk Portraits” exhibition was part of a project featured at www.smolensk.muzhp.pl, which had been ongoing for three years. The project has resulted in a unique archive made up of research materials, recordings, iconographies and texts, all of which can be used for exhibition or research purposes. The exhibition was accompanied by a published catalog.

Od lewej: Jolanta Przewoźnik, żona zmarłego sekretarza Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Andrzeja Przewoźnika, Tomasz Komornicki, syn zmarłego gen. Stanisława Komornickiego, redaktor Marek Zajęc – prowadzący uroczystość otwarcia wystawy

From the left: Jolanta Przewoźnik, the widow of Andrzej Przewoźnik, the former Secretary of the Council for the Remembrance of Struggle and Martyrdom, Tomasz Komornicki, the son of Gen. Stanisław Komornicki, the editor Marek Zajęc – hosting the opening of the exhibition

„Przesuwanie Polski. Ziemie Zachodnie i Północne 1945–1948”

Wystawa plenerowa przygotowana z okazji 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej poświęcona była powojennym migracjom i społecznej historii obejmowania przez Polaków Ziem Zachodnich i Północnych.

Wystawa przedstawiała polityczne okoliczności zmiany granic Polski oraz trudne losy przymusowo przesiedlanej ludności. Ważnym tematem wystawy był również skomplikowany proces integracji lokalnych społeczności współtworzonych przez grupy o odmiennych zwyczajach i doświadczeniach – lwowiaków i wilniuków, reemigrantów z Zachodu oraz osadników z Polski Centralnej, Ślązaków i Mazurów. Wystawa opowiadała o problemach dnia codziennego, „polskim Dzikim Zachodzie”, tworzeniu siatki lokalnych instytucji i organizacji oraz o integrującej roli Kościoła. Pokazywała także, jak dokonywała się polonizacja zajmowanych terytoriów, jak wyglądała PRL-owska propaganda Ziem Odzyskanych oraz jak temat Ziem Zachodnich i Północnych funkcjonuje w polskiej pamięci zbiorowej i w kulturze.

Na wystawie wykorzystano fotografie i materiały archiwalne, pochodzące przede wszystkim ze zbiorów polskich instytucji dokumentujących historię regionalną oraz cytaty z relacji świadków historii.

ENG

“Shifting Poland: Western and Northern Territories, 1945-1948”

The outdoor exhibition staged as part of the 70th anniversary of the end of the Second World War was devoted to postwar migrations and the social history of the Polish reclamation of the Western and Northern Territories.

The exhibition focused on political circumstances which were responsible for changes in Poland's borders, and the harsh experiences of those who were resettled as a result. An important feature of the exhibition was the complex process of integrating local communities co-created by groups with differing customs and experiences – those from Lviv and Vilnius, those re-emigrating from the West, and settlers from Central Poland, Silesia and Masuria. The exhibition focused on daily difficulties of life in the “Polish Wild West,” the creation of networks of local institutions and organizations, as well as the integrating role played by the Catholic Church. It also showed how the resettled territories were Polonized, how communist propaganda presented these Reclaimed Lands, and how the subject of the Western and Northern Territories functions in Polish collective memory and culture.

Wystawa (w wersji polsko-angielskiej) prezentowana była w Warszawie na Krakowskim Przedmieściu oraz w ogrodzie Muzeum Historii Polski, w Pruszkowie (Muzeum Dulag 121) oraz w Szczecinie. Wystawa w wersji multimedialnej dostępna jest na platformie Google Cultural Institute (www.wystawy.muzhp.pl).

ENG

The exhibition was made up of photographs and archival materials, taken largely from collections of Polish institutions which document regional histories, and quotations from those who had witnessed this history. The exhibition (in Polish and English) was set up in Warsaw on Krakowskie Przedmieście Street and in the Polish History Museum gardens, and in Pruszków (Dulag 121 Museum) and in Szczecin. The multimedia version of the exhibition can be viewed at the Google Cultural Institute (www.wystawy.muzhp.pl).

„Odwaga i pojednanie”

W dniach 22-29 czerwca w gmachu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zaprezentowaliśmy wystawę mobilną „Odwaga i pojednanie”, której koncepcja nawiązywała do plenerowej wystawy stałej zrealizowanej przez MHP na terenie kompleksu pałacowego w Krzyżowej. Tematyka ekspozycji dotyczyła relacji polsko-niemieckich w XX w. ze szczególnym uwzględnieniem procesu pojednania i udziału w nim środowisk obywatelskich i Kościoła.

Na wystawie wykorzystane zostały archiwalne zdjęcia i cytaty dotyczące wydarzeń związanych z relacjami polsko-niemieckimi od września 1939 r. po lata 90. W ramach wystawy po raz pierwszy zaprezentowany został w Polsce oryginał listu biskupów polskich do biskupów niemieckich z 1965 r., który wypożyczyliśmy z archiwum arcybiskupstwa w Kolonii.

ENG

“Courage and Reconciliation”

From 22 to 29 June, we presented the mobile exhibition “Courage and Reconciliation” inside the Polish Parliament building, designed as a companion presentation to the permanent outdoor exhibition organized by MHP on the grounds of the palace complex in Krzyżowa. The focus of the exhibition was on Polish-German relations in the 20th century, with special attention paid to the process of reconciliation and the involvement of civic and various church circles in this process. The exhibition made use of archival photos and quotations relating to events connected with Polish-German relations from September 1939 up to the 1990s. The exhibition featured the first-ever display of the original 1965 letter sent by Polish bishops to their German counterparts, loaned from the archives of the Archbishop of Cologne.

Od lewej: wicemarszałek Sejmu RP Elżbieta Radziszewska, dyrektor Muzeum Historii Polski Robert Kostro

From the left: Parliamentary Deputy Speaker Elżbieta Radziszewska, the Director of the Polish History Museum Robert Kostro

Goście wernisażu, w tym m.in. ambasador Niemiec w Polsce Rolf Nickel (pierwszy od prawej)

Guests at the opening of the exhibition, including the German Ambassador to Poland Rolf Nickel (first from the right)

„Wojenne rozstania”

Wystawa przygotowana przez Muzeum Historii Polski dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych opowiada historie pięciu polskich rodzin symbolizujących różne losy Polaków podczas II wojny światowej. Rodziny pochodzą z terenów włączonych do III Rzeszy i Generalnego Gubernatorstwa, jak i spod okupacji sowieckiej. Każda opowieść jest metaforą i egzemplifikacją innego doświadczenia: dzieci odłączone od rodziców, wywózka na Syberię, opowieść żydowskiej dziewczynki ukrywanej w katolickim sierocińcu czy powojenna emigracja. Na wystawie zaprezentowano archiwalne zdjęcia i dokumenty z prywatnych archiwów rodzin.

Ekspozycja została opracowana na podstawie wystawy czasowej o tej samej nazwie pokazanej wcześniej, w Warszawie (2009) i Krakowie (2010).

W 2015 r. wystawę można było obejrzeć m.in. w Korei Południowej: na kampusie HUFS w Yongin (4-17 listopada) oraz Bibliotece Uniwersytetu Keimyung w Daegu (20-28 listopada). Ekspozycja docelowo będzie prezentowana w wybranych polskich placówkach dyplomatycznych na całym świecie.

ENG

“Separated by War”

This exhibition, prepared by the Polish History Museum for the Ministry of Foreign Affairs, tells the story of five Polish families to represent the fates of different Poles during the Second World War. These families came from territories annexed into the Third Reich and the General Government, and from Soviet-occupied territories. Each tale is a metaphor and represents different qualities of experiences: children taken from their parents, deportations to Siberia, the tale of a Jewish girl hidden in a Catholic orphanage, postwar emigrations. The exhibition included archival photographs and documents from private archives of the various families.

The exhibition was based on a temporary exhibition previously shown in Warsaw (2009) and Kraków (2010). In 2015, the exhibition could be viewed in places including South Korea, on the HUFS campus in Yongin (4–17 November) and Keimyung University Library in Daegu (20–28 November). The exhibition will be on display in selected Polish diplomatic missions around the world.

„Res Sacra Miser”

„Res Sacra Miser – dzieje Warszawskiego Towarzystwa Dobroczyńności” to tytuł wystawy plenerowej prezentowanej na Skwerze Hoovera w Warszawie. Ekspozycję przygotowaną przez Fundację im. prof. Mojżesza Schorra we współpracy z Muzeum Historii Polski można było oglądać od 19 października do 18 listopada.

Ekspozycja – w formie labiryntu – opowiadała historię WTD od początku jego powstania w 1818 r. aż do 1949 r., czyli do momentu likwidacji przez władze komunistyczne. Na wystawie zaprezentowane zostały między innymi archiwalne materiały, w tym XIX-wieczne ryciny oraz zdjęcia prezentujące dzieje pierwszej świeckiej organizacji, która zaangażowała się w pomoc osobom wykluczonym społecznie w Warszawie. Zwiedzający mogli również zapoznać się z biografiami najważniejszych osób zaangażowanych w działalność Warszawskiego Towarzystwa Dobroczyńności – między innymi księżniczki Zofii Zamoyskiej z Czartoryskich, czy poety Juliana Ursyna Niemcewicza.

ENG

“Res Sacra Miser”

“Res Sacra Miser: The Annals of the Warsaw Charitable Society” is the title of an exhibition presented on Hoover Square in Warsaw. The exhibition was prepared by the Moses Schorr Foundation in association with the Polish History Museum, and was presented from 19 October to 18 November. The exhibition – staged in the form of a labyrinth – told the story of the Warsaw Charitable Society from the time it was founded in 1818 to 1949, the point at which it was shut down by the communist authorities. The exhibition included archival materials, such as 19th-century etchings and photos, showing the development of the first secular organization which engaged in helping socially excluded people in Warsaw. Visitors could also learn about the lives of the most important people involved in the work of the Society, including Princess Zofia Zamoyska Czartoryska and the poet Julian Ursyn Niemcewicz.

ENG

“Bodzentyn, Lost and Restored”

„Bodzentyn utracony – odzyskany”

Muzeum było partnerem wystawy plenerowej przygotowanej w Bodzentynie przez Fundację Świętokrzyską Góry Historii. Ekspozycję przygotowano z okazji 660-lecia lokacji miejskiej i 20-lecia odzyskania praw miejskich przez Bodzentyn. Opowiadała ona historię tego świętokrzyskiego miasta.

Uzupełnieniem wystawy były wydarzenia towarzyszące: zajęcia edukacyjne dla rodzin oraz „Kufier pełen historii” – akcja zbierania i cyfryzacji pamiątek historycznych wśród mieszkańców Bodzentyna, mająca na celu stworzenie wirtualnego portretu dawnych mieszkańców miasta.

Ekspozycję można było oglądać na placu kolegiackim przy kościele Świętego Stanisława Biskupa Męczennika w Bodzentynie od 13 czerwca do 16 sierpnia.

The Museum helped to stage an outdoor exhibition prepared in Bodzentyn by the Świętokrzyskie Mountains Historical Society. The exhibition was staged on the 660th anniversary of the founding of the town, and the 20th anniversary of the restoration of Bodzentyn’s town rights, telling the complete story of this urban center in the Świętokrzyskie region. Additional events accompanied the exhibition: educational programs for families and “A Chest Full of History,” a project involving gathering and digitalizing historical artifacts in Bodzentyn residents’ possession, with the aim of creating a virtual portrait of the town’s previous inhabitants. The exhibition was open for viewing on the collegiate square by the Church of Bishop Stanislaw the Martyr in Bodzentyn from 13 June to 16 August.

Multimedialne wystawy na Google Cultural Institute

8 maja odsłonięta została, równoległe do wersji plenerowej, e-wystawa z okazji rocznicy zakończenia

II wojny światowej – „Przesuwanie Polski. Ziemie Zachodnie i Północne 1945-1948”, opowiadająca historię powojennych

migracji i zasiedlania Ziem Zachodnich i Północnych.

W 2015 r. na zlecenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych przygotowana została internetowa wersja wystawy „Wojenne rozstania”, która powstała w oparciu o materiały zebrane w ramach projektu „Rodziny rozdzielone przez historię” oraz do wystawy czasowej „Wojenne rozstania” (2009-2010).

W ramach współpracy z Google Cultural Institute Muzeum jako pierwsza polska instytucja tworzy swoje kolekcje na aplikacji Google Open Gallery. W 2015 r. powstały trzy wystawy wirtualne dopasowane do specyfiki urządzeń mobilnych:

■ „**Codziennosc na ziemiach zachodnich. 1945-1948**” to wystawa pokazująca życie milionów polskich migrantów, którzy po II wojnie światowej musieli znaleźć sobie miejsce w nowej rzeczywistości, w zmienionych granicach Polski.

Multimedia exhibitions on the Google Cultural Institute website

8 May saw the opening of the virtual exhibition, a companion to the outdoor exhibition presented on the anniversary of the end of the Second World War: **“Shifting Poland: Western and Northern Territories, 1945–1948,”** which told the story of postwar migrations and settlements in the Western and Northern Territories.

In 2015, at the request of the Ministry of Foreign Affairs, the online version of the exhibition “Separated by War” was prepared, based on materials gathered as part of the project “Families Separated by History” and the temporary exhibition “Separated by War” (2009–2010).

As part of our partnership with Google Cultural Institute, our Museum was the first Polish institution to present its collections using the Google Open Gallery app. In 2015, we organized three virtual exhibitions designed specifically to be viewed on mobile devices: **“Everyday Life in the Western Territories: 1945–1948”**

CENTRALLY PLANNED LIFE

The centrally planned economy introduced by the communist government did not tolerate private property in industry or in the service sector. The

■ „**Polska droga do wolności**” to obraz ostatniej dekady przejścia od państwa komunistycznego do niepodległej, demokratycznej III RP, ujęty przede wszystkim w obiektywie wybitnego fotografa Erazma Ciołka.

■ „**Solidarność i upadek żelaznej kurtyny**” jest opowieścią o polskiej politycznej i społecznej „karuzeli”, jak określił to historyk Norman Davies, która doprowadziła do zakończenia

komunizmu w Środkowo-Wschodniej Europie.

Google Open Gallery jest częścią platformy Google Cultural Institute i pozwala na przygotowanie wirtualnych wystaw dostępnych na urządzeniach mobilnych. Wszystkie wystawy można oglądać na stronie: www.wystawy.muzhp.pl.

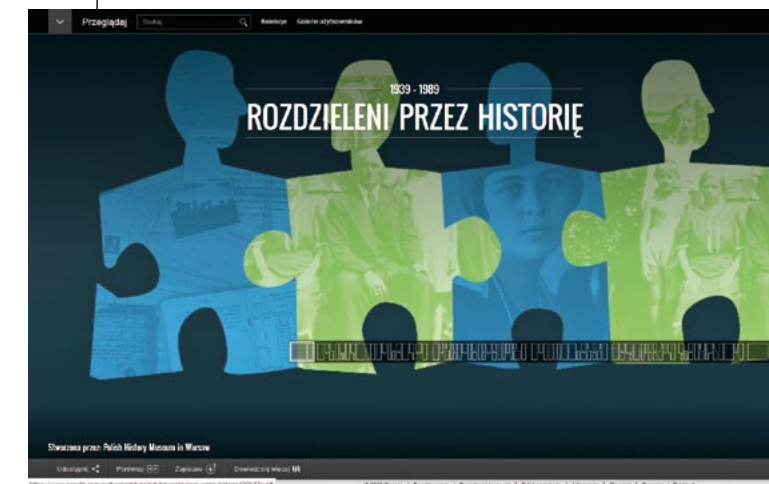
Muzeum Historii Polski, jako jedna z 19 instytucji w Polsce, spośród 1000 instytucji kultury z 70 krajów na świecie, prezentuje swoją działalność w ramach międzynarodowego projektu Google Cultural Institute. Od 2012 roku Muzeum przygotowało 10 wirtualnych wystaw, które obejrzało już ponad milion osób.

ENG is an exhibition showing the lives of millions of Polish migrants after the Second World War who had to find homes in a new reality within Poland’s altered borders. **“Polish Road to Freedom”** presents a picture of the final decade of transforming Poland from a communist state into the independent, democratic Third Republic, captured through the lens of renowned photographer Erazm Ciołek.

“The Solidarity and the Fall of the Iron Curtain” is the story of the Polish political and social “merry-go-round,” as historian Norman Davies called it, which led to the collapse of communism in Central and Eastern Europe.

Google Open Gallery is part of the Google Cultural Institute platform and allows virtual exhibitions to be set up, available for view on mobile devices. These exhibitions can be accessed via the web page: www.wystawy.muzhp.pl.

The Polish History Museum, one of only nineteen institutions in Poland and among 1000 cultural institutions from 70 countries around the globe, presents its activities as part of the international project Google Cultural Institute. Since 2012, MHP has prepared 10 virtual exhibitions, seen by over a million visitors.

PROJEKTY EDUKACYJNE

PROJEKTY EDUKACYJNE

ENG

EDUCATIONAL PROJECTS

EDUCATIONAL PROJECTS

„Bohaterowie drugiego planu”

W 2015 r. Muzeum zorganizowało konkurs historyczno-filmowy „Bohaterowie drugiego planu” skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Konkurs miał na celu zachęcenie młodych ludzi do odnajdywania w środowiskach lokalnych nieznanymi szerszej osobom, które wspierały działalność środowisk walczących o niepodległą Polskę w latach 1944-1989. Na konkurs wpłynęło 82 prace. Autorzy pięciu najlepszych prac wzięli udział w warsztatach filmowych, dzięki którym powstały filmowe etiudy dokumentalne o opisanych bohaterach.

3 grudnia w warszawskim kinie Iluzjon zostały ogłoszone wyniki na najlepszą etiudę filmową. Jury pod przewodnictwem dr hab. Macieja Drygasa, w składzie Eliza Dzwonkiewicz, Gabriela Sierocińska-Dec,

Warsztaty filmowe

Film workshops

ENG

“Humble Heroes”

In 2015, MHP organized “Humble Heroes,” a competition for films about history aimed at high school students. The competition was set up to encourage young people to look within their local environments and find individuals not widely known but who were involved in struggles for an independent Poland in the period 1944 to 1989. 82 films were eventually entered for competition. The creators of the five best films were then invited to take part in film workshops, which led to short documentary films being made about local heroes. On 3 December, Cinema Iluzjon in Warsaw staged a final event where the winner was announced. The jury, led by Dr. Maciej Drygas and including Eliza Dzwonkiewicz, Gabriela Sierocińska-Dec, Prof. Antoni Dudek and Paweł Woldan, chose to award top prize to the team from Józef Piłsudski High School in Sierakowice (Monika Cyperska, Julia Stencel, Jakub Bigus, led by Adrian Klawikowski), for the short film *Jan Gosz – History Written in Goodness*. The film tells the story of its titular hero – a farmer, entrepreneur and social activist from the Kaszubia region. He was a founder of the Solidarity Independent Self-Governing Individual Farmers Trade Union, and its leader in the Sierakowice district. The jury decided to award additional prizes to two films, made by teams from the K.K. Baczyński High School in Jasieniec (Patrycja

prof. Antoni Dudek, Paweł Woldan postanowiło przyznać główną nagrodę zespołowi z Gimnazjum im. Józefa Piłsudskiego w Sierakowicach w składzie: Monika Cyperska, Julia Stencel, Jakub Bigus, pod opieką Adriana Klawikowskiego za etiudę filmową „Jan Gosz – historia dobrem pisana”. Etiuda opowiada o Janie Goszu – rolniku, przedsiębiorcy, społeczniku i działaczu kaszubskim. Był jednym z założycieli Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” oraz jego przewodniczącym w gminie Sierakowice. Jury postanowiło przyznać także dwa równorzędne wyróżnienia. Otrzymali je: zespół z Publicznego Gimnazjum im. K.K. Baczyńskiego w Jasięcu w składzie: Patrycja Olszewska, Angelika Przybylska, Katarzyna Rogalska, pod opieką Katarzyny Leśniak za etiudę „Być bliżej ludzi” oraz uczennice I Liceum Ogólnokształcącego im. ks. Jana Kompałły i Wojciecha Lipskiego w Ostrowie Wielkopolskim: Marii Kuroszczyk i Jagodzie Janiszewskiej, pod opieką Piotra Grabarza za etiudę *Jan Kempieński „Błysk”*.

Partner konkursu, Polska Press Grupa, przyznał własną nagrodę za najlepszą pracę pisemną – wręczył statuetkę i nagrody rzeczowe. Jury w składzie: red. Paweł Siennicki, red. Witold Głowacki, Joanna Pazio za najlepszą pracę uznało pracę zespołu z Technikum nr 3 Zespołu Szkół im. Oskara Langego w Zawierciu pt. „Sądzeni za próbę obalenia władzy w PRL – losy przyjaciół z II Liceum Ogólnokształcącego w Zawierciu”, który w nagrodę po I etapie konkursu odbył warsztaty dziennikarskie. W ich wyniku powstał reportaż, który ukazał się w miesięczniku „Nasza Historia”.

Partner projektu, Sieć Kin Studyjnych i Lokalnych, organizuje projekcje etiud w całym kraju. 16 grudnia odbył się pierwszy taki pokaz etiudy *Jan Kempieński „Błysk”* w kinie studyjnym Ostrowskiego Centrum Kultury.

Projekt realizowany był we współpracy z Fundacją Banku Zachodniego WBK i Państwową Wyższą Szkołą Filmową, Telewizyjną i Teatralną w Łodzi.

ENG

Olszewska, Angelika Przybylska, Katarzyna Rogalska, led by Katarzyna Leśniak) for the film *To Be Closer to People*, and by students from the Father Jan Kompałło and Wojciech Lipski High School in Ostrów Wielkopolski (Maria Kuroszczyk, Jagoda Janiszewska, led by Piotr Grabarz) for the film about *Jan Kempieński, Flash*.

The competition partner, Polska Press Grupa, established its own award for the best written work and presented the trophy and awards. The jury, comprising editors Paweł Siennicki and Witold Głowacki and Joanna Pazio, awarded the work by Technical School 3 from the Oskar Lange Schools in Zawiercie for “Sued for Attempting to Abolish the PRL Authorities: The Fate of Friends of the Second General High School in Zawiercie,” which had been presented as part of the award in the first phase of competition with participation in a journalism workshop. The result was a reportage, later published in *Nasza Historia*.

The project partner, the Network of Learning and Local Cinemas, organizes screenings of short films across Poland. On 16 December, they organized the first screening of the short film *Jan Kempieński, Flash* at the educational cinema in the Ostrów Cultural Center.

The project was organized in association with the WBK Bank Foundation and the Higher State Film, Television and Theater School in Łódź.

Warsztaty dziennikarskie

Journalism workshops

Od lewej: Robert Kostro dyrektor Muzeum Historii Polski, prof. Antoni Dudek członek jury konkursu, Eliza Dzwonkiewicz prezes Fundacji Banku Zachodniego WBK gratuluje Pawłowi Henrykowskiemu laureatowi pierwszej nagrody w I etapie konkursu

From the left: Robert Kostro Director of the Polish History Museum, Prof. Antoni Dudek member of the jury, Eliza Dzwonkiewicz President of the Bank Zachodni WBK Foundation congratulates Paweł Henrykowski, the winner of the top prize in the first stage of the competition

Dr hab. Maciej Drygas przewodniczący jury konkursu, reżyser i wykładowca PWSFTviT

Dr. Maciej Drygas, jury chair, director and lecturer at PWSFTviT

Maciej Malatyński pełnomocnik rektora Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej ds. produkcji i współpracy zagranicznej

Maciej Malatyński, assistant rector at the Higher State Film, Television and Theatre School, specialising in production and international cooperation

Laureaci konkursu „Bohaterowie drugiego planu”

Winners of the “Humble Heroes” competition

„Piastodzieje”

„Piastodzieje” to cykliczny program teatralny odwołujący się do historii rodu Piastów, adresowany do dzieci w wieku 5-9 lat. W ramach projektu uczestnicy poznali historię 10 władców Polski, w tym między innymi założyciela dynastii Piastów – Mieszka I oraz pierwszego króla Polski – Bolesława Chrobrego. Każde spotkanie składało się z dwóch części: przedstawienia przygotowanego przez Teatr Wolandzki, dotyczącego jednego z władców piastowskich oraz warsztatów plastycznych i teatralnych.

19 grudnia odbyło się zakończenie cyklu. Dzieci zobaczyły przedstawienie poświęcone ostatniemu królowi z rodu Piastów, Kazimierzowi Wielkiemu. Następnie rodzice obejrzeli przedstawienie przygotowane wspólnie przez wszystkie dzieci. Każdy uczestnik cyklu „Piastodzieje” otrzymał dyplom Młodego Mediewisty oraz nagrody za udział w projekcie.

Projekt „Piastodzieje” został we wrześniu nagrodzony Złotym Słonecznikiem w plebiscycie organizowanym przez portal www.czasdzieci.pl na najbardziej rozwojowe inicjatywy dla dzieci.

Projekt kontynuowany w 2016 r.

ENG

“History of the Piasts”

“History of the Piasts” is a regular theater program which features the history of the Piast dynasty, aimed at children from ages 5 to 9. As part of the project, those involved could discover the histories of 10 rulers of Poland, including founder of the Piast dynasty Mieszko I and Bolesław Chrobry, the first king of Poland. Each meeting was made up of two segments: a performance devoted to one Piast ruler (prepared by Teatr Wolandzki), and art and theater workshops.

19 December saw the end of the cycle of these events.

Children were invited to see a performance devoted to the last Piast king, Kazimierz the Great. Next, parents watched a performance which had been prepared by the participating children. All those involved in “History of the Piasts” received a Young Mediewista diploma and prizes for taking part.

The “History of the Piasts” project was awarded the Golden Sunflower Prize in a competition organized by the portal www.czasdzieci.pl (Time for Kids) for innovative projects for young people.

Project continues in 2016.

Rodzinne spotkania i lekcje muzealne na wystawie „Ziemia obiecana. Miasto i nowoczesność”

Uzupełnieniem wystawy „Ziemia obiecana...” były atrakcje przygotowane dla rodzin z dziećmi. Znalazły się wśród nich warsztaty „Sobota z wynalazkami”, gdzie najmłodszy tworzyli XIX-wieczne wynalazki technologiczne, zajęcia „Prosimy na pokoje” z historii urzędowania wewnątrz od empire’u aż po secesję oraz „Weekend z modą”, dzięki któremu młodzi uczestnicy mogli bliżej poznać ówczesne trendy i samemu zaprojektować strój dla lalki lub misia.

Muzeum przygotowało również lekcje muzealne dla szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, opowiadające między innymi o narodzinach kultury masowej, XIX-wiecznym społeczeństwie miejskim oraz o powstawaniu miasta z wykorzystaniem gry planszowej „Budowanie miasta”.

ENG

Family events and museum lessons involving the exhibition “Promised Land: The City and Modernity”

An extra feature of the “Promised Land...” exhibition were events for families, organized with children in mind. These included the workshops “Saturdays of Invention,” where the youngest participants could build inventions from the 19th century, and “The Salons Await,” featuring the history of interior design from the Empire period up to Art Nouveau, and the event “Weekend in Fashion,” which involved young people being invited to discover period trends and to design attire for a doll or teddy bear. MHP also set up a series of museum lessons for schools and high schools, covering the birth of mass culture, 19th-century urban society and the birth of cities, using the board game “Building a City.”

Gry miejskie i przestrzenne

W ofercie edukacyjnej MHP znajdują się dwie gry przestrzenne: „Odkryj II RP”, w której uczestnicy udają się w podróż po 20-leciu międzywojennym i „Dekada 79-89”, prezentująca życie w ostatniej dekadzie PRL-u. Gry wypożyczane są bezpłatnie, szkoła ponosi jedynie koszty transportu.

Muzeum organizowało gry miejskie dla szkół, w tym „Spacer imć Rocha”, dzięki któremu uczniowie przenieśli się do czasów I Rzeczypospolitej oraz „Warszawa przed powstaniem styczniowym”, gdzie uczestnicy zapoznali się z przemianami społecznymi i cywilizacyjnymi, jakie zaszły w Warszawie w drugiej połowie XIX w.

ENG

Urban and activity games

MHP included two interactive games in its program: “Discover the Second Polish Republic,” which allowed participants to experience life in 1920s Poland, and “Decade 1979–1989”, presenting life in the final decade of the Polish People’s Republic. The games can be hired out free of charge, with schools paying only transportation costs.

MHP organized urban adventure games for schools, including “Sir Roch’s Walk,” in which students could experience life in the First Polish Republic, and “Warsaw

before the January Uprising,” where participants could learn about social and cultural changes taking place in Warsaw in the second half of the 19th century.

Aplikacja edukacyjna „Linia Czasu”

Aplikacja mobilna dla dzieci „Linia Czasu” przedstawia władców Polski, znaczące w naszych dziejach wydarzenia i zwierzęta (jak np. wydra, pies czy niedźwiedź), które odegrały rolę w naszej historii.

Całości dopełnia atrakcyjna grafika i nieszablonowa ścieżka dźwiękowa. Celem grającego jest uporządkowanie chronologiczne postaci, zwierząt czy wydarzeń poprzez odpowiednie umieszczenie ich na linii czasu. Można podjąć to wyzwanie na trzech poziomach – początkującym, zaawansowanym i eksperckim – zróżnicowanych pod względem czasu, jakim dysponuje grający. Każdemu rysunkowi towarzyszy opis, który odśłania się po podwójnym kliknięciu. Poza dobrą rozrywką dla grupy wiekowej 8-12 lat aplikacja posiada walory edukacyjne, które ułatwiają zdobywanie wiedzy na temat dziejów ojczystych. Aplikację można pobrać bezpłatnie.

ENG

“Timeline” educational app

The “Timeline” mobile app for kids features Polish rulers, key historical events and various animals (such as otters, dogs and bears) which changed Polish history. The app is enhanced using attractive graphics and a specially recorded soundtrack. The aim of the game is to sequence the characters in chronological order by placing them on the correct spot on a time line. This can be attempted at three levels of difficulty – beginner,

advanced and expert – which vary in terms of time allotted. Each drawing is accompanied by a description, which is revealed when photos are double-clicked. As well as providing plenty of good fun for the 8 to 12 age group, the app has educational functions which make it easier for learners to discover more about their history. The application can be downloaded for free.

PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE

Studia-o-Polsce Interdyscyplinarnie
Komunikacja i informacja naukowa

PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE

Więcej informacji

Zarejestruj się

INTERNATIONAL PROJECTS

INTERNATIONAL PROJECTS

951 Kariera 27
Referencje 260 Wydarzenia 270
Sprawozdania z konferencji 32
Instytucje 65 Osoby 947

Kto tworzy Pol-Int?

Jak mogę współpracować z Pol-Int?

Współpraca z Bletchley Park

MHP prowadzi rozmowy z Bletchley Park dotyczące zmodyfikowania wystawy stałej w muzeum w Bletchley w Wielkiej Brytanii o wątki związane z wkładem polskich kryptologów w rozpracowanie niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma. W czerwcu 2015 r. odbyło się seminarium przygotowawcze w Londynie i w Bletchley Park. Projekt jest realizowany we współpracy z Ambasadą RP w Londynie.

„Recovering Forgotten History” (Przywracanie zapomnianej historii)

W czerwcu Muzeum było współorganizatorem kolejnej edycji dorocznej konferencji naukowej „Recovering Forgotten History: The Image of East-Central Europe in English-Language Textbooks”, której inicjatorem i głównym organizatorem jest Fundacja Przestrzeni Obywatelskiej i Polityki Społecznej. Celem przedsięwzięcia jest dbanie o wizerunek Polski i całego regionu środkowoeuropejskiego w akademickich podręcznikach historii. W trakcie konferencji odbyły się dyskusje polskich i zagranicznych badaczy zajmujących

Od lewej: Prof. Alexander Murphy (Uniwersytet w Oregonie), Dir. Peter Kracht (Uniwersytet Pittsburski), Prof. John McNeill (Uniwersytet Georgetown), Prof. Robert Frost (Uniwersytet w Aberdeen, UK)

From left: Prof. Alexander Murphy (University of Oregon), Dir. Peter Kracht (Pittsburgh University Press), Prof. John McNeill (Georgetown University), Prof. Robert Frost (Aberdeen University, UK)

Partnership with the museum at Bletchley Park

MHP runs discussions with the museum at Bletchley Park in the U.K. about modifying the permanent exhibition at Bletchley to include elements featuring Polish cryptologists and their work on cracking the German “Enigma” encryption machine. In June 2015, an initial seminar took place in London and at Bletchley Park. The project is being developed with assistance from the Polish Embassy in London.

“Recovering Forgotten History”

In June, MHP co-organized another edition of the annual academic conference “Recovering Forgotten History: The Image of East-Central Europe in English-Language Textbooks,” set up and organized in large part by the Foundation for Civic Space and Public Policy. The aim of this initiative is to nurture

Od lewej: dr hab. Lidia Korczak (Uniwersytet Jagielloński), prof. James Collins (Uniwersytet Georgetown), prof. John Merriman (Uniwersytet Yale)

From left: Prof. Lidia Korczak (Jagiellonian University), Prof. James Collins (Georgetown University), Prof. John Merriman (Yale University)

się historią i kulturą terenów dawnej Rzeczypospolitej oraz współczesnej Polski. W 12. edycji konferencji wzięło udział czterdziestu naukowców i historyków z Polski, Stanów Zjednoczonych i Kanady.

Fundusz stypendialny

W 2015 r. Muzeum zorganizowało VIII edycję Funduszu Stypendialnego, w której nagrodzonych zostało 15 projektów badawczych oraz przedsięwzięć propagujących za granicą wiedzę o dziejach Polski. Od poprzedniej edycji konkursu od stypendystów wymagane jest stosowanie otwartych licencji we wszystkich publikacjach dofinansowanych przez MHP.

30 września ogłoszona została IX edycja konkursu. Oferta adresowana jest do cudzoziemców, którzy zajmują się lub chcą się zajmować historią Polski. Więcej informacji na stronie: www.stypendia.muzhp.pl.

ENG

the image of Poland and the entire Central-Eastern European region in academic history textbooks. During the conference, numerous discussions between Polish and foreign researchers took place, covering history and culture in former territories of the Polish Republic, as well as contemporary Poland. In 12th edition of the conference some forty academics from Poland, the U.S. and Canada took part.

Scholarship Fund

In 2015, MHP organized the eighth season of its Scholarship Fund, which awarded grants to 15 research projects, along with other initiatives which promote knowledge about Poland around the globe. From the previous edition of the MHP scholarship program, all those who receive funding are required to publish their materials under open-licence terms. On 30 August, the ninth edition of the program was announced. It is aimed at foreign partners who already are or wish to become involved in Polish history. More information can be found at www.stypendia.muzhp.pl.

ENG

Co-operation with the Pol-Int platform

MHP works with the online platform Pol-Int, the “Polish-Studies Interdisciplinary Scholarly Information and International Communication” (www.pol-int.org) set up and operated by the European University Viadrina in Frankfurt (Oder) and the Collegium Polonicum in Słubice. The project allows the exchange of knowledge, experience and contacts between specialists from various fields of learning focused on studies about Poland. The platform also allows the publication of results of interdisciplinary studies from Poland and other parts of the world, as well as supporting the creation of networks of contacts and relationships between various academic partners. MHP collaborates on the exchange of information about projects, conferences and seminars with themes regarding Polish history.

Współpraca z platformą Pol-Int

Muzeum jest partnerem platformy internetowej Pol-Int – „Studia-o-Polsce. Interdyscyplinarnie. Komunikacja i informacja naukowa” (www.pol-int.org) założonej i prowadzonej przez Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą oraz Collegium Polonicum w Słubicach. Projekt umożliwia wymianę wiedzy, doświadczeń oraz kontaktów między specjalistami z różnych dziedzin nauki zajmującymi się studiami o Polsce. Platforma pozwala również na udostępnianie na arenie międzynarodowej wyników interdyscyplinarnych badań prowadzonych w Polsce i na świecie oraz wspiera tworzenie sieci kontaktów i nawiązywanie międzynarodowych partnerstw naukowych. Muzeum współpracuje przy wymianie informacji o projektach, konferencjach i seminariach o tematyce związanej z historią Polski.

PROJEKTY FILMOWE

PROJEKTY FILMOWE

ENG

FILM PROJECTS

FILM PROJECTS

Zamojski Festiwal Filmowy „Spotkania z historią”

Muzeum było współorganizatorem Zamojskiego Festiwalu Filmowego „Spotkania z historią” (12-15 sierpnia). MHP zaprezentowało na nim trzy filmy konkursowe: „Tak daleko, tak blisko”, „Tragedia Górnośląska 1945” i „Straszna wojna” oraz na specjalnych projekcjach pozakonkursowych: „Sztuka stanu wojennego” i „Jak zbudowano nową Warszawę?”.

Na program Festiwalu składały się najnowsze polskie filmy dokumentalne i reportaże o tematyce historycznej, spotkania z wybitnymi twórcami filmowymi, projekcje plenerowe oraz imprezy towarzyszące. Przedstawiciele Muzeum wzięli również udział jako eksperci w prelekcjach poprzedzających pokazy filmowe.

Zastępca dyrektora Muzeum Historii Polski Piotr Podgórski, wręcza nagrodę publiczności 3. Zamojskiego Festiwalu Filmowego reżyserowi Maciejowi Wojciechowskiemu za film dokumentalny *Sieroty Wołynia – córki Zamościa*

Deputy director of the Polish History Museum Piotr Podgórski presenting the audience prize at the Third Zamość Film Festival to the director Maciej Wojciechowski for his documentary film *Volhynia Orphans – Zamość daughters*

ENG

Zamość Film Festival “Meetings with History”

MHP was co-organizer of the Zamość Film Festival “Meetings with History” (12–15 August). MHP presented three films in competition: *So Close, and Yet So Far*, *Upper Silesian Tragedy 1945* and *Tragic War*, as well as special screenings outside the competition: *The Art of the State of Martial Law* and *How Was a New Warsaw Built?*

The festival program included the latest documentary films from Poland, as well as historical features, meetings with remarkable artists working in film, outdoor screenings and related events. Representatives of MHP also took part as expert members of various discussion panels which preceded film screenings.

Festiwal filmowy „Niepokorni, Niezłomni, Wyklęci”

W dniach 24-26 września w Gdyni odbył się 7. Festiwal Filmów Dokumentalnych NNW poświęcony polskiej historii najnowszej, w szczególności Żołnierzom Wyklętym. Filmy festiwalowe przybliżyły rolę polskiego podziemia i opozycji demokratycznej w walce z komunistycznym reżimem w latach 1944-1989. Na festiwalu zostało pokazanych 45 filmów dokumentalnych i fabularnych. Wśród nich znalazł się również dokument przygotowany przez MHP „Tragedia Górnośląska 1945”. W ramach festiwalu odbyły się liczne debaty oraz spotkania z uczestnikami i świadkami historii. Organizatorami festiwalu byli Stowarzyszenie „Scena Kultury” i Urząd Miasta Gdyni, a partnerem Muzeum Historii Polski.

ENG

Film Festival “Rebellious, Resolute, Cursed”

Between 24 and 26 September, Gdynia staged the 7th Festival of Documentary Films “Rebellious, Resolute, Cursed,” devoted to recent Polish history, especially the so-called Cursed Soldiers. Films screened as part of the festival focused on the role the Polish underground and the democratic opposition played from 1944 to 1989. The festival comprised 45 films, both documentaries and features. These included the documentary *Upper Silesian Tragedy 1945*, prepared by the MHP team. Debates and meetings with those involved in and witnessing history taking place were staged. Those organizing the festival were the Association “Scena Kultury” and the Gdynia City Council, with the Polish History Museum as a partner.

MHP TV

MHP i portal dzieje.pl przygotowują filmy dokumentalne poruszające tematykę związaną z rocznicami ważnych wydarzeń historycznych. Filmy udostępniane są przede wszystkim w serwisie YouTube.

W 2015 r. powstały trzy filmy: „Jak zbudowano nową Warszawę?” – dokument filmowy o odbudowie stolicy po II wojnie światowej, przygotowany z okazji 70. rocznicy utworzenia Biura Odbudowy Stolicy, „Tragedia Górnośląska 1945” – dokument filmowy zrealizowany w związku z 70. rocznicą deportacji tysięcy cywilów z terenów Górnego Śląska w głąb ZSRR, kilkakrotnie nagradzany na festiwalach filmowych oraz „Tadeusz Kantor” – dokument filmowy o Kantorze zrealizowany w związku z 100. rocznicą urodzin reżysera.

ENG

MHP TV

MHP and the online portal dzieje.pl produce documentary films which cover topics related to the anniversaries of important historical events. The films are usually uploaded onto YouTube.

In 2015, three films were made: *How Was a New Warsaw Built?*, a documentary about the rebuilding of the capital after the Second World War, produced on the 70th anniversary of the founding of the Office for Rebuilding the Capital; *Upper Silesian Tragedy 1945*, a documentary made for the 70th anniversary of the deportation of thousands of civilians from Upper Silesia to distant regions of the USSR, which received numerous awards at film festivals; and *Tadeusz Kantor*, a documentary about the theater director Kantor, made for the 100th anniversary of his birth.

„Tak daleko, tak blisko”

Film dokumentalny w reżyserii Anny Kuśmierzyk przedstawia losy osób, które doświadczyły II wojny światowej pod okupacją sowiecką, konsekwencje deportacji, rozdzielenia i niemożności powrotu do Polski. Jest to także opowieść o pamięci, budowaniu tożsamości w nowym miejscu, zerwanych i na nowo budowanych więziach, o znaczeniu przeszłości w teraźniejszości.

Wyprodukowany przez Muzeum film powstał w ramach projektu „Rodziny rozdzielone przez historię” (www.rodziny.muzhp.pl).

Film w 2015 r. był prezentowany na 7. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Bagdadzie (Irak) oraz 6. Festiwalu Filmów Migracyjnych w Lublanie (Słowenia). A w listopadzie był także emitowany w TVP Historia. Promocja filmu wspierana jest przez Krakowską Fundację Filmową.

ENG

So Close, and Yet So Far

Directed by Anna Kuśmierzyk, this documentary presents the fates of those who experienced the Second World War under Soviet occupation, the consequences of mass deportations, separations and the impossibility of returning to Poland. It is also a tale of memory, the building of identity in a new place, about bonds broken and restored anew, about the meaning of the past in the present. Produced by MHP, the film was made as part of the project “Families Separated by History” (www.rodziny.muzhp.pl).

In 2015, the film was shown at the 7th Baghdad International Film Festival and the 6th Festival of Migrant Films in Ljubljana, Slovenia, and in November it was broadcast on the channel TVP History. The film is being promoted by the Kraków Film Foundation.

PUBLICATIONS

ENG

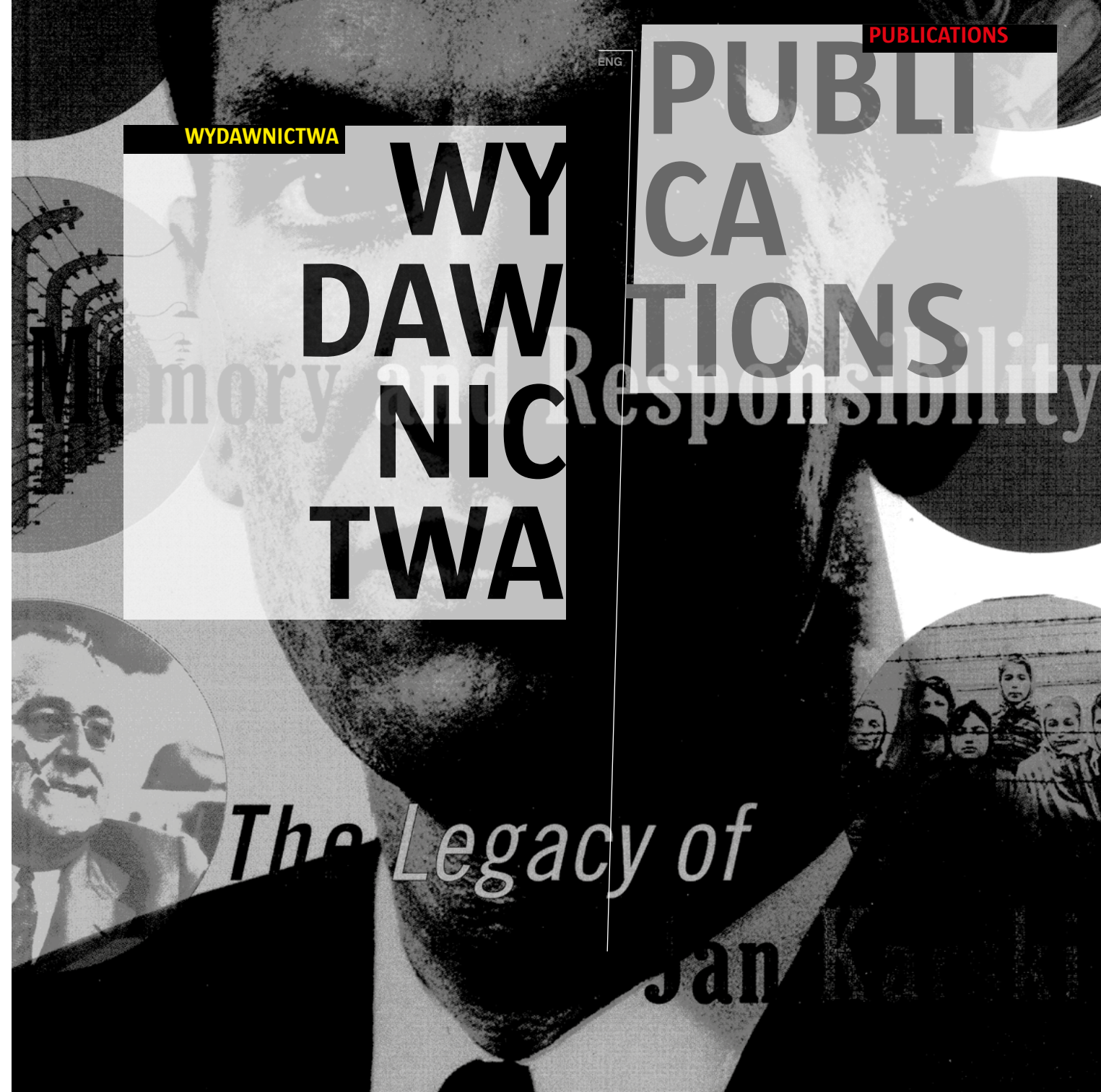
WYDAWNICTWA

WYDAWNICTWA

PUBLICATIONS

Memory and Responsibility

The Legacy of Jan

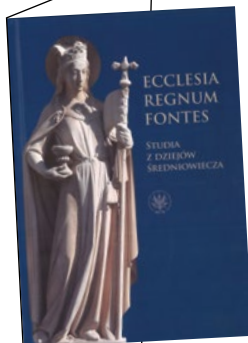

Ecclesia – Regnum – Fontes. Studia z dziejów średniowiecza

Redakcja: **S. Gawlas**

Wydawca: **Uniwersytet Warszawski, Instytut Historyczny UW, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Instytut Historii PAN, Muzeum Historii Polski**

Tom dedykowany prof. Marii Koczerskiej zawiera studia autorstwa jej uczniów, współpracowników i przyjaciół. Nawiązują one do głównych zainteresowań i dokonań badawczych prof. Koczerskiej, obejmując problematykę dziejów Kościoła, relacji władzy duchownej i świeckiej, życia społecznego, kultury oraz szeroko rozumianego źródłoznawstwa i edytorstwa – od wczesnego średniowiecza po wczesną nowożytność.

ENG

Ecclesia – Regnum – Fontes: Studies from Medieval Times

Editor: **S. Gawlas**

Publisher: **University of Warsaw, UW History Institute, Main Directorate of the State Archives, Polish Academy of Sciences (PAN) Institute of History, Polish History Museum**

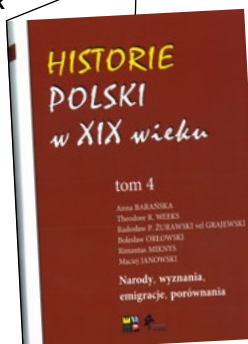
The volume, dedicated to Prof. Maria Koczerska, contains studies written by her students, co-workers and friends. They relate to her main interests and research work, taking in problems related to the history of the Catholic Church, relations between religious and secular power structures, civic life, culture and wider issues of cultural and editorial studies from early medieval times up until early modernity.

Historie Polski w XIX wieku, t. 4 Narody, wyznania, emigracje, porównania

Redakcja: **A. Nowak**

Wydawca: **DiG, Muzeum Historii Polski**

Ostatni tom nowej syntezy historii Polski w XIX w. podejmuje tematykę wielokulturowości ziem polskich tego okresu, dziejów polskiej emigracji i losów mniejszości narodowych i etnicznych na ziemiach polskich, spraw Kościoła oraz wpisuje historię Polski w perspektywę środkowoeuropejską. Czwarty tom nie domyka *Historii Polski w XIX wieku*, a jedynie otwiera nowe dyskusje nad tymi historiami, nad ich znaczeniem w wielu istotnych, rzadko dotąd wydobywanych kontekstach.

Polish History in the 19th Century, vol. 4: Nations, Faiths, Migrations, Comparisons

Editor: **A. Nowak**

Publisher: **DiG, Polish History Museum**

The final volume of a new synthesis of Polish history in the 19th century takes up themes of multiculturalism of Polish territories of this period, the fates of Polish migrations and those of ethnic and national minorities based in Poland, and the Church, going on to consider Polish history from a Central European perspective. The fourth volume doesn't conclude *Polish History in the 19th Century* – it merely opens new discussions regarding these histories and their meaning in many important contexts too rarely touched upon.

Kampania polska 1939. Polityka – Społeczeństwo – Kultura, t. 2

Redakcja: **M.P. Deszczyński, T. Pawłowski**

Wydawca: **Neriton, Muzeum Historii Polski**

Praca zbiorowa na temat dziejów II wojny światowej oraz strategii politycznej i wojskowej Polski, Niemiec, Związku Sowieckiego, Francji, Wielkiej Brytanii i innych państw zaangażowanych w jeden z największych dramatów w historii naszego kraju. Na publikację składają się 57 artykuły naukowe, napisane przez historyków z Polski i zagranicy. Ujmują one panoramicznie kontekst polityczno-społeczny oraz aksjologiczno-kulturalny genezy, przebiegu i skutków kampanii polskiej 1939 r. Zawarte w nich ustalenia mają ogromną wagę w badaniach nad jednym z najważniejszych wydarzeń w dziejach Polski oraz historii powszechnej XX w.

ENG

The Polish Campaign 1939: Politics – Society – Culture, vol. 2

Editors: **M.P. Deszczyński, T. Pawłowski**

Publisher: **Neriton, Polish History Museum**

This co-authored work covers themes of the Second World War and the political and military strategies of Poland, Germany, the Soviet Union, France, Great Britain and other countries involved in one of the greatest tragedies to befall Poland. The volume contains 57 academic papers, written by historians from Poland and abroad. They present a broad panorama of sociopolitical contexts, along with axiological and cultural genesis, process and impact of the Polish Campaign in 1939. The conclusions contained in this work represent a breakthrough in the studies of one of the most important events in the history of Poland, as well as in popular history of the 20th century.

Unia w Horodle na tle stosunków polsko-litewskich

Redakcja: **S. Górzyński**

Wydawca: **DiG, Muzeum Historii Polski**

Publikacja tekstów pochodzących z międzynarodowej konferencji „Unia w Horodle na tle stosunków polsko-litewskich od Krewa do Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów”, współorganizowanej przez Muzeum Historii Polski w 2014 r. w Zamościu. Publikacja poświęcona jest relacjom polsko-litewskim, opisuje współpracę i połączenie dwóch państw, które stało się punktem zwrotnym w dziejach naszych i Europy. Książka zawiera odpowiedzi na pytania o motyw, znaczenie i skutki unii horodelskiej.

The Union of Horodło in the Context of Polish-Lithuanian Relations

Editor: **S. Górzyński**

Publisher: **DiG, Polish History Museum**

A post-conference volume of the international conference “The Union of Horodło in the Context of Polish-Ukrainian Relations, from Krewa to the Mutual Pledge of Both Nations,” co-organized by the Polish History Museum in 2014 in Zamość. The publication focuses on Polish-Lithuanian relations, describes the partnerships and bonds between the two nations, which became a turning point in the annals of Polish and European history. The book contains answers to questions of motive, meaning and effects of the Horodło pact.

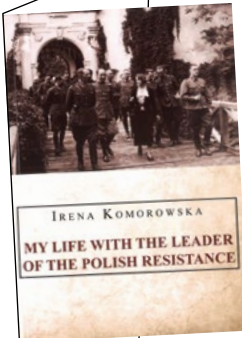

My life with the leader of the Polish Resistance

I. Komorowska

Wydawca: **Muzeum Historii Polski**

Anglojęzyczne wydanie wspomnieniowego wywiadu przeprowadzonego z Ireną Komorowską przez Eugeniusza Romiszewskiego. Żona dowódcy AK opisuje środowisko oficerskie i elity II RP, życie pod okupacją i czynną działalność podziemną oraz życie na emigracji i trudy budowy życia na nowo. Jest to historia ciekawa zarówno dla historyka, jak i czytelnika poszukującego intrygującej lektury.

ENG

My Life with the Leader of the Polish Resistance

I. Komorowska

Publisher: **Polish History Museum**

The English-language publication of interviews featuring the recollections of Irena Komorowska, recorded by Eugeniusz Romiszewski. The wife of the Polish Home Army commander describes the society of officers and elites during the Second Polish Republic, life under German occupation and the activities of the Underground State, as well as life abroad and the difficulties involved in starting life anew. It is a fascinating document both for historians and those simply looking for an intriguing read.

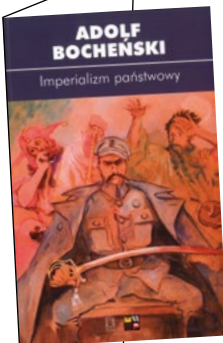
Imperializm Państwowy

A. Bocheński

wstęp i oprac. **K.M. Ujazdowski**

Wydawca: **Ośrodek Myśli Politycznej, Muzeum Historii Polski**

Imperializm państwowy to wybór pism Adolfa Bocheńskiego, jednego z najważniejszych polskich myślicieli politycznych XX w., z pierwszych lat jego twórczości. Teksty Bocheńskiego z przełomu lat 20. i 30. dotyczą najważniejszych zagadnień ówczesnej polityki polskiej: ustroju II RP i jej elit politycznych, zagrożeń wynikających z geopolitycznego położenia Polski, przemian społecznych i kulturowych. Zawarte w tym tomie erudycyjne analizy polityczne Bocheńskiego pozostają do dziś cennym źródłem wiedzy i inspiracji – świadectwem niezwykłego talentu, który rozkwitł w pełni już na samym początku jego twórczości.

National Imperialism

A. Bocheński

edited with an introduction by **K.M. Ujazdowski**

Publisher: **Center for Political Thought, Polish History Museum**

National Imperialism is a collection of writings by Adolf Bocheński, one of the preeminent Polish political thinkers of the 20th century, from the outset of his career. The texts by Bocheński from the 1920s and 1930s cover the crucial questions of Polish politics of the time: the situation in the Second Polish Republic and for its political elites, threats related to Poland's position on the map, as well as social and cultural changes. It contains erudite political analyses by Bocheński which even today remain a valuable source of knowledge and inspiration – testimony to a remarkable talent which had flourished fully by the very start of his career.

Pamięć i odpowiedzialność. Dziedzictwo Jana Karskiego

Redakcja: **E. Smolar**

Wydawca: **Fundacja Edukacyjna Jana Karskiego, Semper**

Partner instytucjonalny: **Muzeum Historii Polski**

Publikacja zawiera zapis międzynarodowej konferencji „Jan Karski. Pamięć i odpowiedzialność”, która odbyła się w listopadzie 2014 r. w ramach obchodów Roku Jana Karskiego. W książce zamieszczony został zbiór oryginalnych artykułów oraz wypowiedzi uczestników konferencji. To teksty nie tylko o historii Jana Karskiego i jego misji, ale i o ich znaczeniu dla przyszłych pokoleń. Wydawnictwo dostępne jest również w wersji anglojęzycznej.

ENG

Memory and Responsibility: The Legacy of Jan Karski

Editor: **E. Smolar**

Publisher: **Semper, Jan Karski Educational Foundation**

Institutional partner: **Polish History Museum**

The publication contains a record of the international conference “Jan Karski: Memory and Responsibility,” held in November 2014 as part of the commemorations of the Year of Jan Karski. It features a collection of new articles and presentations given by conference participants. These are texts about the story of Jan Karski and his missions, and about their meaning and importance for future generations. The publication is also available in English.

Liga Narodowa (1893–1928)

Wybór, wstęp i opracowanie: **T. Sikorski, A. Wątor**

Wydawca: **Muzeum Historii Polski**

Liga Narodowa (1893-1928) to kolejna publikacja z serii „100-lecie niepodległości. Wspomnienia i pamiętniki”. Wspomnienia i relacje uczestników ruchu Ligi Narodowej mają długą historię. Inicjatywę opracowania dziejów organizacji podjął jeszcze Roman Dmowski w końcu lat dwudziestych XX w. Niestety, po wybuchu II wojny światowej zgromadzona dokumentacja w większości zaginęła, a spora jej część spłonęła podczas powstania warszawskiego. Do dziś zachowały się jedynie szczątkowe relacje, odezwy i inne dokumenty. Tomasz Sikorski i Adam Wątor wybrali spośród materiałów zgromadzonych w Archiwum PAN w Warszawie te, które najlepiej przybliżają założenia i cele Ligi Narodowej w kontekście dylematów i wyzwań epoki. Przedstawiony wybór nakreśla możliwie szeroki pejzaż polskiego środowiska

The National League (1893–1928)

Selection, editing and introduction: **T. Sikorski, A. Wątor**

Publisher: **Polish History Museum**

The National League (1893–1928) is published as part of the series “100 Years of Independence: Recollections and Memoirs.” These memories and tales told by members of the National League movement have a history of long standing. The idea of putting together a history of the organization was initiated by Roman Dmowski at the end of the 1920s. Unfortunately, after the outbreak of the Second World War, the collected documents were almost completely lost, a substantial number destroyed in fires during the Warsaw Uprising. Today, we only have partial records, proclamations and other documents. Tomasz Sikorski and Adam Wątor managed to go through the materials held in the Polish Academy of Sciences (PAN) Archive in Warsaw and select those which

narodowo-demokratycznego na przełomie wieków oraz w pierwszych latach II Rzeczypospolitej – daje wyobrażenie o jego działalności zarówno w świecie politycznym, jak i społecznym. Umieszczone w tomie wspomnienia spisali wybitni działacze narodowo-demokratyczni i wpływowi członkowie Ligi Narodowej: Roman Dmowski, Stanisław Bukowiecki, Antoni Marylski, Zdzisław Próchnicki, Stanisław Grabski, Stanisław Rowiński, Marian Seyda, Gustaw Simon, Józefat Bohuszewicz, Stanisław Zieliński i Władysław Łukasiewicz.

Przewrót w Polsce

J. Moraczewski

wstęp i opracowanie: T. Nałęcz

Wydawca: Muzeum Historii Polski

Przewrót w Polsce to relacja pierwszego premiera odrodzonej Polski o pracach jego rządu, przedstawionych na tle historycznych przemian końca wojny i początku okresu powojennego. Jędrzej Moraczewski ukazuje trudności, z jakimi borykała się władza kraju wreszcie – po 123 latach zaborów – wolnego i zjednoczonego, ale równocześnie zrujnowanego gospodarczo, skonfliktowanego o sporne terytoria z sąsiednimi narodami, głęboko podzielonego politycznie. Dzieło, napisane w 1919 r., stanowi zapis dokonań rządzących i społeczeństwa w pierwszych miesiącach niepodległości, a zarazem świadectwo ówczesnych emocji oraz bezwzględnej walki antagonistycznych stronnictw ideowych. Narracja Moraczewskiego pełni również funkcję propagandową: ma przekonać czytelnika do polityki Józefa Piłsudskiego i obozu socjalistycznego, zdezawuować działalność ich oponentów. Wstęp i opracowanie tekstu autorstwa Tomasza Nałęcza pozwalają dotrzeć do treści ukrytych w tej opowieści, umożliwiając krytyczną lekturę spisanej na gorąco relacji.

ENG

best show the ideas and aims of the National League in the context of dilemmas and challenges of its time. The selection included is a relatively broad presentation of the Polish nationalistic and democratic milieu at the end of the 19th century, and the start of the Second Polish Republic – it allows us to imagine what its activities were in those political environments, as well as the social contexts. Recollections published in this volume come from influential members of the National League: Roman Dmowski, Stanisław Bukowiecki, Antoni Marylski, Zdzisław Próchnicki, Stanisław Grabski, Stanisław Rowiński, Marian Seyda, Gustaw Simon, Józefat Bohuszewicz, Stanisław Zieliński and Władysław Łukasiewicz.

Poland's Upheaval

J. Moraczewski

edited with an introduction by T. Nałęcz

Publisher: Polish History Museum

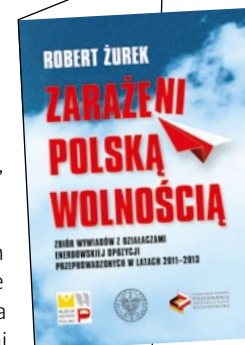
Poland's Upheaval involves the first prime minister of newly liberated Poland writing about the functioning of his government, set against a historical backdrop of transformations at the war's end and the beginning of the postwar era. Jędrzej Moraczewski shows difficulties Polish authorities had to contend with after 123 years of partitions, in a country which was economically ruined and in conflict with neighboring nations about disputed territories, while deeply divided in a political sense. The work, written in 1919, represents a record of the achievements of those who were in charge and of society in those first months of independence, as well as being a testimony of the emotions of the time and of ruthless, antagonistic struggles of ideological factions. Moraczewski's story also serves as propaganda: meant to convince readers that the policies of Józef Piłsudski and his socialist camp were correct, and to counteract activities of their opponents. The editing and introduction of the text by Tomasz Nałęcz allow us to uncover hidden contents in this story, permitting us to critically analyze a text written in the heat of historical transformations.

Zarażeni polską wolnością

R. Żurek

Wydawcy: Instytut Pamięci Narodowej, Fundacja Polsko-Niemieckie Pojednanie, Muzeum Historii Polski

Zarażeni polską wolnością to zbiór trzynastu wywiadów przeprowadzonych w latach 2011-2013 przez Roberta Żurka, badacza najnowszych dziejów polsko-niemieckich, z działaczami niderlandzkiej opozycji, którzy czerpali inspirację z Polski. Wschodni sąsiad był dla wielu przeciwników reżimu komunistycznego w NRD źródłem nadziei i wzorem do naśladowania. Część z nich specjalnie uczyła się języka polskiego, by czytać polskie wydawnictwa podziemne i dyskutować z polskimi opozycjonistami. Niektórzy za zarażenie się polską wolnością – i próbę infekowania nią współobywateli – zapłacili wysoką cenę. Publikacja przypomina o tej pięknej, nieco zapomnianej i niedocenianej karcie polsko-niemieckiego sąsiedztwa.

ENG

Catching Polish Freedom

R. Żurek

Publishers: The Institute of National Remembrance, Foundation for Polish-German Reconciliation, Polish History Museum

Catching Polish Freedom is a collection of 13 interviews conducted from 2011 to 2013 by Robert Żurek, a researcher working on recent Polish-German developments, with activists of the East German opposition movements who were inspired by Polish counterparts. Germany's eastern neighbor was, for many enemies of the communist regime in the GDR, a source of hope and an example to be copied. Some of them actually learned Polish in order to be able to read underground publications and discuss issues with Polish opposition activists. Some paid a very high price for "catching" Polish freedom, and for trying to infect other comrades with it. The volume reminds us of this beautiful, rather forgotten and undervalued chapter of shared Polish-German history.

Misja Karskiego: Zatrzymać Holokaust

R. Medoff

Wydawca: Muzeum Historii Polski, Fundacja Edukacyjna Jana Karskiego

„Misja Karskiego: Zatrzymać Holokaust” to komiks oparty na życiu i działalności Jana Karskiego (1914-2000), emisariusza Polskiego Podziemia, który podczas II wojny światowej narażał swoje życie, żeby powiadomić Zachód o odbywającej się Zagładzie Żydów na terenach okupowanej Polski. Tekst komiksu został napisany przez dr. Rafaela Medoffa, założyciela i dyrektora Instytutu Badań nad Holokaustem im. Davida S. Wymana, a ilustracje są autorstwa Deana Mottera, artysty grafika i autora komiksów, znanego głównie z serii „Mister X”.

Karski's Mission: To Stop the Holocaust

R. Medoff

Publisher: Polish History Museum, Jan Karski Educational Foundation

Karski's Mission: To Stop the Holocaust is a graphic novel based on the life and activities of Jan Karski (1914-2000), an emissary of the Polish Underground State, who risked his life during the Second World War to tell the West about the Holocaust on territories occupied by Hitler's armies. The text was written by Dr. Rafael Medoff, founder and director of the David S. Wyman Institute for Holocaust Studies, and illustrated by Dean Motter, an artist best known for his series "Mister X."

ACA DEMIC ACTI VI TIES

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

DZIA ŁAL NOŚĆ NAU KO WA

XXXVII Stała Konferencja Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie w Rapperswil

Od 2-6 września trwała XXXVII Stała Konferencja MAB. Muzeum Historii Polski współorganizowało konferencję wraz z Muzeum Polskim w Rapperswilu w ramach programu MKiDN „Dziedzictwo kulturowe, Priorytet: Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”. Tegoroczna edycja konferencji poświęcona była sylwetkom i działalności najważniejszych mecenasów polskich instytucji kulturalnych poza granicami Polski.

ENG

37th Permanent Conference of Polish Museums, Archives and Libraries (MAB) in the West, held in Rapperswil

From 2 to 6 September, Rapperswil hosted the 37th MAB Permanent Conference. MHP co-organized the event with the Polish Museum in Rapperswil, as part of the Ministry of Culture and National Heritage program “Cultural Heritage, Priority Protection of Cultural Heritage Abroad.” This edition of the conference was devoted to persons and activities of key promoters of Polish cultural institutions outside Poland’s borders.

„Bezdomna Europa. Migracje po II wojnie światowej we współczesnych badaniach humanistów”

Konferencja naukowa organizowana przez Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego odbyła się w dniach 16-17 września w Szczecinie. Współorganizatorami wydarzenia były: Muzeum Historii Polski, Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” we Wrocławiu, Muzeum Narodowe w Szczecinie oraz Centrum Dialogu Przełomy. W konferencji udział wzięli przedstawiciele polskich i zagranicznych instytucji zajmujących się tematyką migracji. Spotkanie było okazją do podsumowania dotychczasowych badań oraz wytyczenia nowych kierunków poszukiwań badawczych nad migracjami po II wojnie światowej.

ENG “

Homeless Europe: Migrations after the Second World War in Contemporary Humanistic Research”

This academic conference was organized by the Faculty of Humanities at the University of Szczecin and took place from 16–17 September in Szczecin. The co-organizers were the Polish History Museum, the “Pamięć i Przyszłość” Center in Wrocław, the National Museum in Szczecin and the Przełomy Center for Dialogue. Taking part in the conference were representatives of Polish and worldwide institutions which study migration. The meeting was a chance to summarize existing research and suggest new directions for academic research into post-Second World War migrations.

Dyrektor Muzeum Historii Polski Robert Kostro
Polish History Museum Director Robert Kostro

ENG “

Bocheński, Mieroszewski, Giedroyc and Poland’s Eastern Policies”

On 6 May, the Jan Nowak-Jeziorański Information Center in Warsaw hosted a debate focused on the legacy of political thought presented by Adolf Bocheński, Julian Mieroszewski and Jerzy Giedroyc in the context of Poland’s eastern policies. The discussion panel included Prof. Rafał Habielski, Prof. Andrzej S. Kowalczyk and Dr. Kazimierz M. Ujazdowski, and was led by Dr. Łukasz Jasina from the Polish History Museum.

„Bocheński, Mieroszewski, Giedroyc a polska polityka wschodnia”

6 maja w Centrum Informacji im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Warszawie odbyła się debata poświęcona dziedzictwu myśli politycznej Adolfa Bocheńskiego, Juliana Mieroszewskiego i Jerzego Giedroycia w kontekście polskiej polityki wschodniej. W dyskusji wzięli udział prof. Rafał Habielski, prof. Andrzej S. Kowalczyk oraz dr hab. Kazimierz M. Ujazdowski. Spotkanie prowadził dr Łukasz Jasina z Muzeum Historii Polski.

Od lewej: dr Łukasz Jasina,
prof. Rafał Habielski,
prof. Andrzej S. Kowalczyk,
dr hab. Kazimierz M. Ujazdowski

From the left: Dr. Łukasz
Jasina, Prof. Rafał Habielski,
Prof. Andrzej S. Kowalczyk,
Dr. Kazimierz M. Ujazdowski

„Polska Polityka Wschodnia 2015”

„Polska Polityka Wschodnia 2015” to tytuł międzynarodowej konferencji, która odbyła się w dniach 8-10 października we Wrocławiu. MHP było jednym z jej partnerów oraz współorganizatorów i przygotowało konwersatorium pt. „Ukraina w polskiej i rosyjskiej pamięci historycznej – podobieństwa i różnice”. Moderatorem spotkania był dr Łukasz Jasina, a uczestnikami: Andriej Portnow z Uniwersytetu Humboldt w Berlinie oraz Robert Kostro, dyrektor Muzeum Historii Polski. Podczas spotkania uczestnicy próbowali odpowiedzieć na pytanie czy polskie i ukraińskie odniesienie do historii jest do siebie zbliżone.

Konferencja poświęcona była pamięci zmarłego 10 lat temu Jana Nowaka-Jeziorańskiego, założyciela Kolegium Europy Wschodniej.

ENG

“Polish Eastern Politics 2015”

“Polish Eastern Politics 2015” is the title of an international conference which took place from 8–10 October in Wrocław. MHP was one partner, and co-organized the seminar “Ukraine in Polish and Russian Historical Memory – Similarities and Differences.” The discussion was moderated by Dr. Łukasz Jasina and included Andriej Portnow from Humboldt University in Berlin and Robert Kostro, director of MHP. During the discussion, those taking part tried to answer questions relating to whether Polish and Ukrainian historical references are similar. The conference was devoted to the memory of Jan Nowak-Jeziorański, who passed away a decade prior to the event and was founder of the College of Eastern Europe.

Od lewej: Robert Kostro, Andriej Portnow, dr Łukasz Jasina

From the left: Robert Kostro, Andriej Portnow, Dr. Łukasz Jasina

ENG

“Building an Independent Poland: Clashes of Narrations”

“Building an Independent Poland: Clashes of Narrations” was the title of a debate organized by MHP as part of the History Book Fair. The event took place on 26 November in the Kubicki Arcade in Warsaw. The subject of the discussion was the route towards independence and the first months of the Second Polish Republic; those taking part included Prof. Tomasz Nałęcz and Dr. Paweł Skibiński. The meeting was devoted primarily to comparing conflicting political traditions: the nationalistic-democratic and socialist-Piłsudski factions. The discussion was organized alongside the publication of two new MHP titles in the series “100 Years of Independence: Recollections and Diaries”: *The National League (1893–1928)* and *Poland’s Upheaval*.

„Budowanie Niepodległej: zderzenie narracji”

„Budowanie Niepodległej: zderzenie narracji” to tytuł debaty organizowanej przez Muzeum w ramach Targów Książki Historycznej. Spotkanie odbyło się 26 listopada w Arkadach Kubickiego w Warszawie. O tym, jak wyglądała droga do Niepodległej i pierwsze miesiące II Rzeczypospolitej, dyskutowali prof. Tomasz Nałęcz i dr hab. Paweł Skibiński. Spotkanie poświęcone było przede wszystkim konfrontacji skonfliktowanych tradycji politycznych: narodowo-demokratycznej i socjalistyczno-piłsudczykowskiej. Dyskusja zorganizowana była z okazji wydania przez Muzeum dwóch nowych publikacji w serii „100-lecie niepodległości. Wspomnienia i pamiętniki” – *Ligi Narodowej (1893-1928)* oraz *Przewrotu w Polsce*.

Od lewej: prof. Tomasz Nałęcz, dr hab. Paweł Skibiński, red. Marek Zajac – prowadzący debatę

From the left: Prof. Tomasz Nałęcz, Dr. Paweł Skibiński, Ed. Marek Zajac – chairing the debate

INTERNET PROJECTS

INTERNET PROJECTS

PROJEKTY INTERNETOWE

- O MUZEUM
- WYSTAWY
- EDUKACJA
- PATRIOTYZM JUTRA
- HISTORIA I NAUKA
- PORTALE MHP
- WESPRZYJ NAS
- MEDIA
- KONTAKT
- SKLEP

Fryderyk Chopin

Fryderyk Franciszek Chopin urodził się 1 marca 1810
bardziej polskim niż sama Polska.

Strona internetowa i profile Muzeum na portalach społecznościowych

W 2015 r. uruchomiony został nowy serwis internetowy Muzeum (www.muzhp.pl). Dostosowany jest do przeglądania za pomocą urządzeń mobilnych oraz do standardów WCAG 2.0 (dostosowanie do potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami percepcji). We wrześniu uruchomiony został e-sklep Muzeum.

The website and the Museum's profile on social media

The MHP website (www.muzhp.pl) is a valuable resource for information relating to the crucial events in Polish history (with a special focus on anniversaries) and to Museum activities. In 2015, a new online Museum service was launched. It was developed to be viewed on mobile devices according to WCAG 2.0 standards (adjusted to suit people with different perception needs). In September, the Museum e-shop was launched. In addition, information about ongoing MHP projects can be found on social media (Museum accounts are on Facebook, Twitter, Google+, YouTube, Dailymotion, Vimeo, Instagram, Pinterest, Flickr).

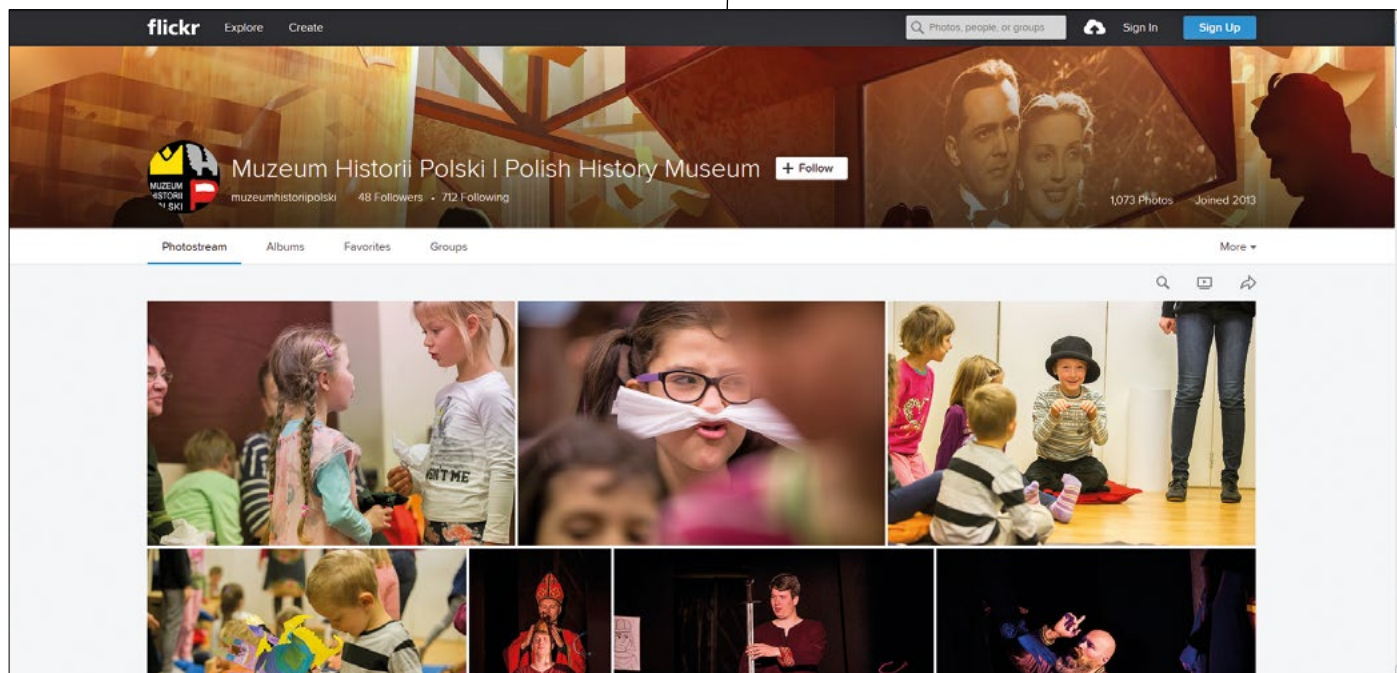

The Museum's web page earned second spot in the nationwide "Visible Museum" competition, in the category for web-page projects.

Dodatkowo, informacje o bieżących projektach MHP znaleźć można na portalach społecznościowych (Muzeum ma swoje konta na portalach Facebook, Twitter, Google+, YouTube, Dailymotion, Vimeo, Instagram, Pinterest, Flickr).

Strona internetowa Muzeum zajęła II miejsce w ogólnopolskim konkursie „Muzeum Widzialne”, w kategorii „projekt strony internetowej”.

The aim of the program is the digitalization and online distribution of key publications from Poland's history on the free service www.bazhum.pl. The BazHum database contains information about the bibliographic contents of 600 magazines and 430,000 articles. All bibliographical data is available under open license.

In 2015, at www.bazhum.muzychp.pl, a new platform was launched for distributing complete versions of 100 publications (over 100,000 academic articles). The database records the complete contents of publications – from first issues to current editions. All can be downloaded for free and without registration, allowing them to be viewed, downloaded and used freely.

The program is financed by MHP, with funding secured from the Ministry of Science and Higher Education, as part of the fund focused on broadening access to learning, as well as grants from the Ministry of Culture and National Heritage via its long-term program Culture+ Priority Digitalization.

BazHum

Celem programu jest digitalizacja i udostępnianie w internecie najważniejszych polskich czasopism historycznych w bezpłatnym serwisie www.bazhum.pl. Baza bibliograficzna BazHum rejestruje informacje o zawartości bibliograficznej ponad 600 czasopism i 430 tysięcy artykułów. Wszystkie dane bibliograficzne dostępne są na wolnej licencji.

W 2015 r. pod adresem www.bazhum.muzychp.pl uruchomiono nową platformę do udostępniania pełnotekstowych wersji 100 czasopism (ponad 100 tysięcy artykułów naukowych). Baza rejestruje całą zawartość czasopism – od pierwszych numerów do bieżących. Wszystkie można bezpłatnie i bez konieczności logowania przeglądać, pobierać i wykorzystywać w ramach dozwolonego użytku.

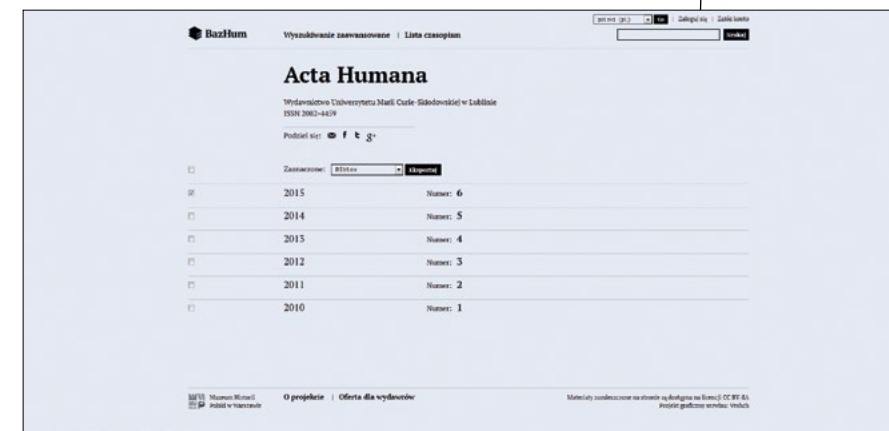
Program finansowany jest ze środków Muzeum oraz pozyskanych dofinansowań: ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach grantu na działalność upowszechniającą naukę oraz dofinansowania ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Wieloletniego Programu Kultura+ Priorytet Digitalizacja.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

KULTURA+

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY
NnA

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Portal Dzieje.pl

Portal www.dzieje.pl to współprowadzony od pięciu lat przez Muzeum Historii Polski i Polską Agencję Prasową serwis internetowy poświęcony tematyce historycznej i kulturalnej, w którym ukazują się artykuły dotyczące najnowszej historii Polski oraz bogato ilustrowany codzienny serwis historyczny i kalendarium.

W 2015 r. przygotowane zostały specjalne zakładki multimedialne i filmy dokumentalne. W ramach portalu Muzeum uruchomiło również nowy projekt, którego celem jest zbieranie notacji filmowych – wypowiedzi osób – opisujących ważne wydarzenia historyczne. Do tej pory zostały zarejestrowane między innymi rozmowy z prof. Zdzisławem Najderem i prof. Henrykiem Samsonowiczem, Józefem Henem, Tadeuszem Rolke oraz uczestnikami powstania warszawskiego Stanisławem Likiernikiem i Lucjanem Wiśniewskim ps. „Sęp”.

Ponadto, zaktualizowano i rozbudowano aplikację mobilną oraz serwis społecznościowy „Wasze historie”.

Portal dzieje.pl obejmuje swoim patronatem medialnym wiele wydarzeń o charakterze historycznym i kulturowym. W 2015 r. m.in. zaangażował się ponownie w akcję „Zapał zniczy pamięci”, która miała na celu upamiętnienie zamordowanych przez Niemców 40 tysięcy polskich obywateli z terenów siłą włączonych do III Rzeszy na początku II wojny światowej. Portal dzieje.pl w 2015 roku odwiedziło ponad 2 mln użytkowników.

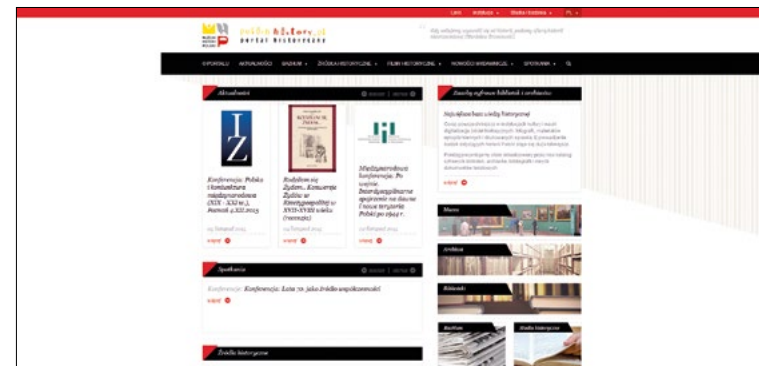
ENG

The Portal Dzieje.pl

The portal www.dzieje.pl is a collaboration between MHP and the Polish Press Agency, launched five years ago, devoted to topics of history and culture, which features articles about the latest historical developments in Poland, along with a richly illustrated daily-information service and a calendar of events.

In 2015, special multimedia tabs and documentary films were uploaded onto the site. The Museum also initiated a new project, which aims to collect film testimonials – stories told by people – which describe important historical events. It has thus far been possible to record interviews with Prof. Zdzisław Najder and Prof. Henryk Samsonowicz, Józef Hen, Tadeusz Rolke, as well as Stanisław Likiernik and Lucjan “Sęp” Wiśniewski who took part in the Warsaw Uprising. In addition, the “Your Histories” social network and online app was updated and expanded.

The portal dzieje.pl provides patronage for many events which focus on history and culture. In 2015, it was once again involved in the “Light a Candle of Remembrance” project, which commemorates 40,000 Polish citizens murdered by Germans in territories forcibly included in the Third Reich at the start of the Second World War. The dzieje.pl portal was viewed by over 2 million individual visitors in 2015.

ENG

polishhistory.pl

This portal represents a contemporary research tool and a unique compendium of historical knowledge. It is aimed especially at researchers studying Polish history, but is also of potential interest to students and postgraduate researchers, as well as all those interested in history. The portal contains information about conferences, seminars, grants, events and new publications. The English-language version of the site continues its ongoing expansion.

polishhistory.pl

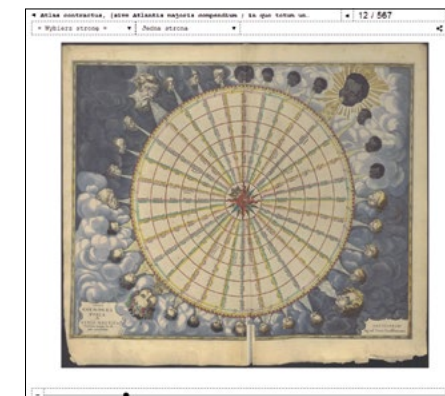
Portal stanowi nowoczesne narzędzie badawcze i swoiste kompendium wiedzy historycznej. Adresowany jest on przede wszystkim do naukowców prowadzących badania dotyczące dziejów Polski, ale jego oferta zainteresować może również studentów i doktorantów oraz wszystkich miłośników historii. Na stronie portalu można znaleźć informacje o konferencjach, seminariach, stypendiach, wydarzeniach i nowych publikacjach. Równolegle prowadzona jest anglojęzyczna wersja portalu.

Serwis Kolekcja Starych Druków BIH UW

Serwis starodruki.ihuw.pl pozwala na przeglądanie zdigitalizowanej kolekcji 609 starych druków ze zbiorów Biblioteki Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Dzięki serwisowi możliwe jest zaprezentowanie materiałów dotąd nie udostępnianych ze względu na zły stan zachowania. Projekt zrealizowany został przez Fundację Naukową Przyjaciół IH UW „Klio” i Muzeum Historii Polski przy dofinansowaniu z programu „Dziedzictwo Cyfrowe” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

BIH UW Old Prints Collection Project

The service starodruki.ihuw.pl allows users to view a digitalized collection of 609 old prints and publications from the University of Warsaw’s Institute of History Library collections. Thanks to this service, it is possible to present online resources previously unavailable due to the poor condition of the archival materials. The project was organized by the Clio Research Foundation of Friends of the University of Warsaw Institute of History and the Polish History Museum, and financed by the “Digital Heritage” program organized by the Ministry of Culture and National Heritage.

Odwaga i pojednanie

Portal „Odwaga i pojednanie” będący częścią wystawy plenerowej o tej samej nazwie, stanowi cenne źródło informacji o pojednaniu polsko-niemieckim i historii stosunków obydwu narodów. Na stronie odwagaipojednanie.pl znaleźć można kalendarium wydarzeń, które doprowadziły do słynnej Mszy Pojednania z 1989 r., bogaty materiał fotograficzny oraz wideo zawierające wypowiedzi świadków historii. Strona internetowa dostępna jest w trzech wersjach językowych: polskiej, niemieckiej i angielskiej.

ENG

“Courage and Reconciliation”

The online portal “Courage and Reconciliation,” part of the open-air exhibition of the same name, is a valuable source of information about the reconciliation between Poland and Germany, and relations between the two states. The website odwagaipojednanie.pl features a calendar of events which led up to the famous Reconciliation Mass in 1989, along with a rich store of photos and films which feature narratives from those who witnessed history in the making. The website is available in three languages: Polish, German and English.

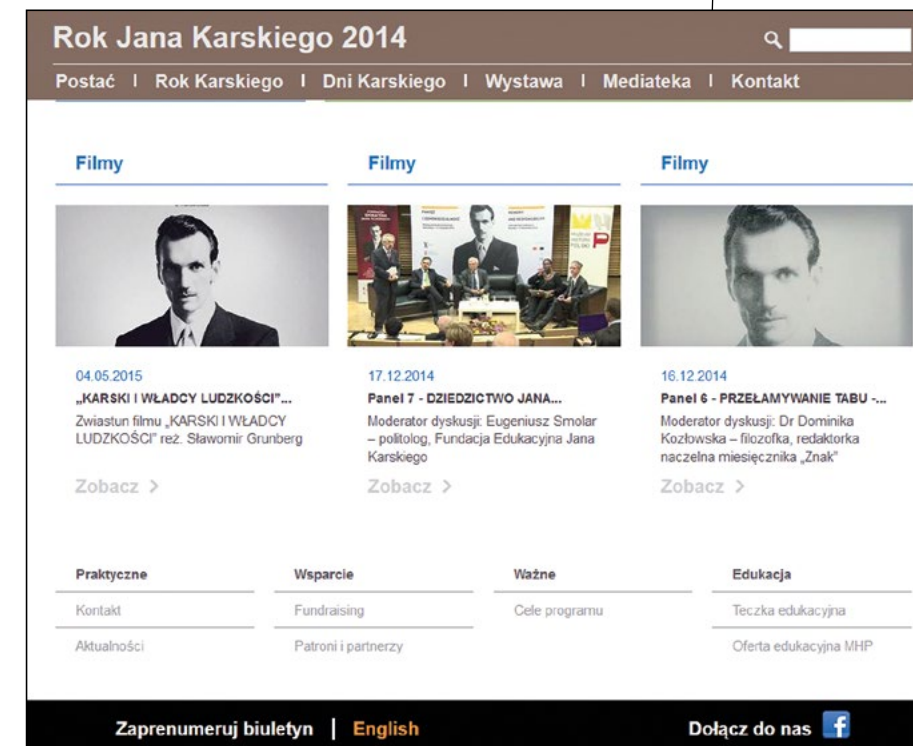
ENG

JanKarski.org

An online resource entirely devoted to Jan Karski, showing information about his life and achievements. The web page features the biography of this emissary, along with archival photographic and film resources, as well as a list of events related to Karski. The service is also a chance to show Poland’s history between 1939 and 1945, especially in the context of Polish-Jewish relations. The portal is a continuation of the program “Jan Karski: Unfinished Mission” (2010–2014).

JanKarski.org

Serwis internetowy w pełni poświęcony postaci Jana Karskiego, ukazujący jego życie i dorobek. Na stronie znaleźć można życiorys polskiego emisariusza, obejrzeć archiwalne materiały fotograficzne i filmowe oraz dowiedzieć się o aktualnych wydarzeniach związanych z postacią Karskiego. Serwis jest też okazją do pokazania historii Polski w latach 1939-1945, zwłaszcza w kontekście relacji polsko-żydowskich. Portal stanowi kontynuację programu „Jan Karski. Niedokończona misja” (2010-2014).

Rodziny rozdzielone przez historię

Od 2007 r. Muzeum Historii Polski realizuje projekt „Rodziny rozdzielone przez historię”. Jego celem jest udokumentowanie jednego z najważniejszych polskich doświadczeń XX w., jakim było rozdzielenie rodzin w latach 1939-1989, wynikające z przesiedleń i wywózek w okresie wojny, jak też decyzji o emigracji na Zachód z przyczyn politycznych lub ekonomicznych w okresie PRL-u.

Do projektu wciąż zbierane są kolejne relacje świadków, ich historie. Na stronie internetowej projektu (www.rodziny.muzhp.pl) zamieszczane są fragmenty wspomnień i towarzyszące im materiały.

ENG

Families Separated by History

In 2007, MHP organized the project “Families Separated by History.” Its aim has been to document one of the most significant Polish experiences of the 20th century: the separation of families between 1939 and 1989, as a result of resettlements and deportations during the Second World War, as well as decisions about emigrating to the West due to political or economic pressures under communism. The project is gathering testimonials from witnesses, with their histories still being recorded. The online web page at www.rodziny.muzhp.pl contains excerpts of recollections and additional materials.

POPULARYZACJA HISTORII

POPULARIZACJA HISTORII

POPULARIZING HISTORY

POPULARIZING HISTORY

Patriotyzm Jutra

To program realizowany od 2006 r. ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Muzeum Historii Polski prowadzi go od 2009 r. Celem „Patriotyzmu Jutra” jest wspieranie ważnych i oryginalnych inicjatyw związanych z historią Polski oraz upamiętnieniem wydarzeń i postaci istotnych dla dziejów Polski. Program adresowany jest m.in. do organizacji pozarządowych, lokalnych stowarzyszeń, bibliotek, domów kultury.

W 2015 r. zespół sterujący programem „Patriotyzm Jutra” rozpatrzył blisko 1000 zgłoszeń, a wsparcie finansowe na łączną kwotę 2 mln złotych otrzymało 119 projektów.

Wśród wybranych projektów znalazły się przede wszystkim przedsięwzięcia promujące historię lokalną i dziedzictwo regionów oraz rocznice (m.in. 70. rocznicę zakończenia II wojny światowej i rok Jana Długosza). Dofinansowane projekty zakładają przeprowadzenie różnorodnych działań – warsztatów, spektakli, gier miejskich, happeningów, rozwijania zasobów archiwistyki społecznej i historii mówionej, realizowania filmów, wystaw, wydawnictw.

ENG

Patriotism of Tomorrow

This program, founded in 2006 thanks to the Ministry of Culture and National Heritage, has been run by MHP since 2009. The aim of “Patriotism of Tomorrow” is to support important and original initiatives connected with Polish history while honoring events and characters who have played key roles in its development. The program is aimed at nonprofit organizations, local associations, libraries, cultural centers and many others.

ENG

In 2015, the team behind “Patriotism of Tomorrow” looked through almost 1,000 entries, with financial support totalling 2 million złotych received by 119 projects. Of the projects selected, most were promoting local history and regional heritage, as well as anniversaries (including the 70th anniversary of the end of the Second World War, and Jan Długosz Year). The funded projects involve a full range of different activities: workshops, performances, urban games, live arts, developing social and spoken-word archives, making films and presenting exhibitions and publishers.

10. Przystanek Niepodległość

Kryminalna gra miejska „Tajemnica skrytki”, gra „Drogi do wolności” oraz przedstawienie pt. „O Wicku, co Warszawę ocalił i śmierć pokonał” były głównymi atrakcjami jubileuszowej edycji Przystanku Niepodległość, który odbył się 11 listopada. Wzięło w nim udział ponad 5 tysięcy osób.

Wśród atrakcji znalazły się także warsztaty plastyczne. Odbyła się seria przedstawień teatralnych dla dzieci, będących adaptacją baśni Kornela Makuszyńskiego o bohaterskim Wicku. Dla starszych uczestników przygotowana została kryminalna gra miejska „Tajemnica skrytki”. Gra inspirowana była prawdziwą historią – jedną z największych afer kryminalnych dwudziestolecia międzywojennego.

Urozmaiceniem Przystanku była również „Bostonka” – przedwojenna ręczna maszyna drukarska, znajdująca się w zbiorach Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. Wszyscy chętni mogli zobaczyć, jak działa maszyna i dostać reprint pierwszego polskiego banknotu – 100 marek polskich, który wydrukowała PWPW w 1919 roku. Za pomocą „Bostonki” reprints zostały ozdobione okolicznościowym drukiem i unikatowym numerem. 10. Przystankowi Niepodległość towarzyszyła okolicznościowa jednodniówka „Jesteśmy”.

Przystanek Niepodległość to cykl wydarzeń popularyzacyjnych i edukacyjnych, które od 2006 roku Muzeum Historii Polski przygotowuje w Warszawie w ramach obchodów rocznicy odzyskania niepodległości 11 listopada 1918 roku.

W ramach obchodów Święta Niepodległości Muzeum było partnerem VII Koncertu Niepodległości organizowanego przez Fundację Dziedzictwa Rzeczypospolitej i Muzeum Powstania Warszawskiego.

ENG

10th Independence Station

The crime-theme urban game “The Hiding-Place Mystery,” the game “Roads to Freedom” and the performance “About Wicek, Who Saved Warsaw and Defeated Death” were the main attractions in the jubilee edition of Independence Station, which took place on 11 November. Over 5,000 people took part. Activities included art workshops, along with a series of theater performances for children adapted from the story by Kornel Makuszyński about the hero Wicek. Older audiences could enjoy the crime-theme urban game “The Hiding-Place Mystery.” The game was inspired by a real story – one of the biggest criminal scandals of the interwar decade.

Independence Station also featured a Bostonka – the prewar hand-operated printing press, which is among the exhibits of the Polish Security Printing Works (PWPW) collection. Audiences could see how the machine worked and receive a re-printed version of the first Polish banknote: 100 Polish marks, which the PWPW printed in 1919. Using the Bostonka, these reprints were decorated with a special script and a unique number. The 10th Independence Station was also accompanied by the one-day exhibition “We Are Here.”

Independence Station is a cycle of events which popularize and educate, and which have been staged in Warsaw by the Polish History Museum since 2006, as part of the anniversary celebrations of Poland’s reclaimed independence on 11 November 1918. As part of the celebrations of Poland’s Independence Day, MHP was a partner in the 7th Concert of Independence, organized by the Heritage Foundation of the Polish Republic and the Museum of the Warsaw Uprising.

Wydarzenie Historyczne Roku 2014

Celem plebiscytu, organizowanego przez Muzeum Historii Polski, jest uhonorowanie organizatorów, twórców oraz inicjatorów najciekawszych przedsięwzięć historycznych. W 2015 r. na konkurs nadeszło blisko 200 zgłoszeń z całej Polski i zagranicy. Internauci mogli głosować na swoje typy w trzech kategoriach: „Wystawa”, „Wydarzenie” oraz „Edukacja i multimedia”. Najwięcej głosów w kategorii „Wystawa” otrzymała ekspozycja „Krakowscy Wyklęci” przygotowana przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa. W kategorii „Wydarzenie” za najważniejsze w 2014 roku uznano otwarcie Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach. W kategorii „Edukacja i multimedia” najwięcej głosów internautów uzyskał „Projekt: Pilecki” realizowany przez Stowarzyszenie Auschwitz Memento.

Uroczysta gala wręczenia nagród odbyła się 26 maja w Pałacu na Wyspie w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Patronat honorowy nad plebiscytem objęło Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

ENG

Historical Event of the Year 2014

The aim behind this prize, organized by the Polish History Museum, is to honor the organizers and creators of the most interesting historical initiatives. In 2015, there were almost 200 entries from both Poland and abroad. Internet users could vote for their favorites in three categories: “Exhibition,” “Event,” and “Education and Multimedia.” The exhibition which received the biggest number of votes was “Kraków’s Cursed Soldiers,” set up by the Historical Museum of the City of Kraków. In the events category, the winner was the opening of the Museum of Silesian Uprisings in Świętochłowice. “Project: Pilecki,” created by the Auschwitz Memento Association, received the largest number of votes in the third and final category. The grand gala, where the awards were given out, was held in the Palace on the Isle in the Royal Łazienki Museum, with official support from the Ministry of Culture and National Heritage.

Zwycięzcy Plebiscytu Wydarzenie Historyczne Roku 2014
Winners of the Historical Event Awards of the Year 2014

Przedstawiciele Muzeum Historycznego Miasta Krakowa odbierają nagrodę (zwycięzca w kategorii wystawa) z rąk Wojciecha Duchy – redaktora naczelnego portalu historia.org.pl, partnera konkursu

Representatives of the Historical Museum of Kraków receiving their award (for best exhibition) from Wojciech Duch – chief editor of the portal historia.org.pl, competition partner

Od lewej: prof. Wojciech Roszkowski, red. Krzysztof Ziemiec – prowadzący galę

From the left: Prof. Wojciech Roszkowski, Ed. Krzysztof Ziemiec – hosting the gala

Przedstawicielka Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach odbiera nagrodę (zwycięzca w kategorii wydarzenie) z rąk przewodniczącego Rady MHP – prof. Wojciecha Roszkowskiego i dyrektora Muzeum Historii Polski – Roberta Kostro

Representative of the Museum of Silesian Uprisings in Świętochłowice receives the award (for best event) from the Chair of the MHP Board Prof. Wojciech Roszkowski and MHP director Robert Kostro

„Karski my Hero”

Projekt realizowany jest przez Fundację Edukacyjną Jana Karskiego we współpracy z Muzeum Historii Polski. W trakcie inauguracji projektu, 29 listopada, przekazano szkołom egzemplarze książek „Tajne Państwo” Jana Karskiego, „1920 rok” Józefa Piłsudskiego oraz pakiety edukacyjne „Jan Karski. Bohater ludzkości” przeznaczone dla nauczycieli i uczniów.

Przedsięwzięcie jest częścią planowanego na 2016 rok ogólnopolskiego projektu, obejmującego również szkoły m.in. w Kielcach, Łodzi, Gdańsku, Krakowie, Poznaniu, Lublinie czy Sejnach. Celem projektu edukacyjno-kulturalnego „Karski my hero” jest upowszechnianie wartości uosabianych przez Jana Karskiego: patriotyzmu, odwagi, odpowiedzialności, poszanowania godności człowieka. Projekt w sposób kompleksowy zakłada organizację wydarzeń w całym kraju przy zaangażowaniu partnerów ze środowisk nauki, kultury i mediów zarówno na poziomie lokalnym, regionalnym jak i ogólnopolskim przy wsparciu nowoczesnych mediów.

Udział w projektach kulturalnych i edukacyjnych

Muzeum Historii Polski uczestniczy w wielu wydarzeniach kulturalnych organizowanych w Polsce i zagranicą.

W 2015 r. Muzeum brało udział w warszawskiej **Nocy Muzeów**, która odbyła się 16 maja. Dla rodzin z dziećmi przygotowano przedstawienia z cyklu

ENG “

Karski My Hero”

This project was created by the Jan Karski Educational Foundation, in association with MHP. In the course of the project’s unveiling on 29 November, schools were given copies of the books *Story of a Secret State* by Jan Karski and *The Year 1920* by Józef Piłsudski, as well as *Jan Karski: Humanity’s Hero* educational packs, aimed at teachers and students. The project is part of a nationwide initiative planned for 2016, which will take place in schools in Kielce, Łódź, Gdańsk, Kraków, Poznań, Lublin and Sejny. The aim of the educational, cultural project “Karski My Hero” is to promote the values that Jan Karski represented: patriotism, courage, responsibility and respect for human dignity. The project involves complex plans and is expected to travel across the country with the aid of partners from the worlds of academia, culture and media, both local, regional and national, using contemporary media tools.

Participation in cultural and educational projects

The Polish History Museum takes part in many cultural events organized in Poland and abroad. On 16 May 2015, the Museum took part in Warsaw’s **Night of Museums**. The show “History of the Piasts”

„Piastodzieje” połączone z warsztatami plastycznymi. Dorośli uczestnicy Nocy mogli zaś wziąć udział w wydarzeniu parateatralnym „Wolna Elekcja”, podczas którego aktorzy i widzowie „odgrywali” wydarzenia z pierwszej wolnej elekcji. Dodatkowo zorganizowano pokazy filmowe oraz Aleję Jagiellonów, w ramach której uczestnicy mierzyli się z różnymi zadaniami dotyczącymi historii Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Muzeum już po raz piąty wzięło udział w skierowanej do dzieci **międzymuzealnej grze miejskiej „Raz, dwa, trzy, warszawiakiem jesteś Ty!”**. Hasłem przewodnim zabawy była pomysłowość i przedsiębiorczość mieszkańców stolicy. Uczestnicy poznawali handlową stronę Warszawy u progu XX w. Na graczy czekała interaktywna zabawa na warszawskiej ulicy i zadania związane z asortymentem dawnych sklepików.

Muzeum razem z „Tygodnikiem Powszechnym” przygotowało **dodatek** poświęcony życiu i działalności śp. Władysława Bartoszewskiego, pierwszego Przewodniczącego Rady Muzeum Historii Polski.

W Domu Kultury w Hrubieszowie 10 czerwca odbyła się projekcja filmu *Twój przyjaciel – wróg*

ENG

was staged for the benefit of families with children, followed by art workshops. Grownups enjoying the event could take part in the para-theatrical performance *Free Election*, during which actors and viewers “staged” scenes from the first free election. In addition, there were film screenings and “Jagiellonian Alley,” a project which invited participants to meet various challenges related to the history of the Polish-Lithuanian Commonwealth.

This was the fifth time MHP took part in the children’s urban game **“One, Two, Three, You’re a Varsovian!”** which involved various museums.

The key themes of the game were the inventiveness and initiative of the capital’s residents. Those taking part could discover the trading done in Warsaw at the end of the 19th century. Players were invited to take part in an interactive game on Warsaw’s streets and in tasks connected with a selection of old shops.

In association with the magazine *Tygodnik Powszechny*, MHP prepared a supplement dedicated to the life and works of Władysław Bartoszewski, the first Chair of the Board of the Polish History Museum.

On 10 June, the Cultural Center in Hrubieszów gave a screening of the film *Your Friend – the Enemy*, directed by Wanda Kościa-Rostowska. The director, along with Dr. Łukasz Jasina from MHP, then took part in the debate “The Trouble with Polish-Ukrainian Relations: The Volhynia Tragedy and Film,” which addressed issues of historical problems between Poland and Ukraine.

On 13 June, the Institute of National Remembrance Education Center “History Station” in Warsaw hosted the **5th History Comics Festival**. The event included an exhibition of selected works by Daniel Baum, art workshops, lectures and a competition for historically themed comics. The festival was organized by the Institute of National Remembrance, partnered by the Polish History Museum.

On the 72nd anniversary of the Warsaw Ghetto Uprising, the POLIN Museum organized the **community**

w reżyserii Wandy Kości-Rostowskiej. W debacie po filmie pt. *Trudne stosunki polsko-ukraińskie. Tragedia Wołyńska i film* na temat problemów, jakie dla Polski i Ukrainy stwarza historia udział wzięli reżyserka oraz dr Łukasz Jasina z Muzeum Historii Polski.

13 czerwca w Centrum Edukacyjnym IPN Przystanek Historia w Warszawie odbyła się **V edycja Festiwalu Komiksów Historycznych**. W programie wydarzenia znalazły się m.in. wystawa najciekawszych prac Daniela Bauma, warsztaty graficzne, wykłady oraz konkurs historyczno-komiksowy. Organizatorem Festiwalu był Instytut Pamięci Narodowej, a Muzeum Historii Polski jego partnerem.

W 72. rocznicę powstania w getcie warszawskim Muzeum POLIN zorganizowało 19 kwietnia **akcję społeczno-edukacyjną „Żonkile”**. Muzeum Historii Polski było po raz kolejny partnerem akcji, w ramach której na ulicach Warszawy około 850 wolontariuszy rozdawało papierowe żonkile – symbol pamięci o bohaterach z 1943 roku.

Muzeum, we współpracy z MKiDN, brało udział w pracach związanych z wykonaniem i odstonięciem steli w kwaterze wojennej cmentarza w Carvin we Francji. Uroczyste odstonięcie steli – projektu Marka Moderau – miało miejsce 28 maja.

Muzeum włączyło się również w akcję **„Zapał zniczy pamięci”**, której celem było przypomnienie losów Polaków na ziemiach wcielonych do III Rzeszy podczas niemieckiej okupacji. 18 października w wielu miastach – w miejscach pamięci narodowej związanych z II wojną światową, odnalezionych przez uczestników akcji – zapłonęły znicze upamiętniające poległych w czasie wojny. Po raz kolejny akcję zwieńczył Koncert Zaduszkowy „Pamiętamy...”, który odbył się 3 listopada w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. Koncert został objęty m.in. patronatem dyrektora Muzeum Historii Polski Roberta Kostro.

ENG

education project “Daffodils” for 19 April. MHP was once again a partner in this project, which involved some 850 volunteers handing out thousands of paper daffodils, a symbolic celebration of the heroes of 1943.

Together with the Ministry of Culture and National Heritage, the Museum took part in the creating and unveiling of a stele in the military section of the cemetery in Carvin, France. The grand unveiling of the stele – designed by Marek Moderau – took place on 28 May. The Museum also took part in the project **“Light a Candle of Remembrance,”** with the aim of remembering the fates of Poles who found themselves on territories absorbed into the Third Reich during German occupation. On 18 October, in many cities and places of national remembrance related to the Second World War and selected by the project participants, candles were lit to commemorate those who died during the war. Once again, the project concluded with an All Souls Concert, “We Remember...,” which took place on 3 November in the Music Theater in Poznań. The concert was supported by the director of the Polish History Museum, Robert Kostro.

Otwarte Muzeum

Misja Muzeum zakłada promocję szerokiej dostępności dziedzictwa kulturowego oraz zasobów naukowych. W ramach wdrażania polityki otwartości Muzeum w 2015 r. udostępniło kalendarium historyczne oraz ok. 250 artykułów popularnonaukowych dostępnych na stronie www.muzhp.pl na zasadach licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0. Polska. Na otwartych licencjach Creative Commons zostały także udostępnione wybrane materiały edukacyjne oraz publikacje. Projekt „Otwartego Muzeum” zakłada wdrażanie nowych wytycznych w Muzeum i edukację zespołu MHP w zakresie prawa autorskiego i otwartych zasobów.

Muzeum opracowało również „Deklarację Polityki Otwartości MHP” i dołączyło do Koalicji Otwartej Edukacji – porozumienia organizacji pozarządowych i instytucji działających na rzecz promocji stosowania zasad otwartych zasobów w obszarze edukacji, nauki i kultury. Muzeum dołączyło także do międzynarodowej sieci Open Policy Network, zrzeszającej instytucje zaangażowane w promowanie otwartości zasobów kulturalnych i naukowych.

ENG

Open Museum

The Museum’s mission is to make national cultural heritage and its academic archives widely available. In trying to press forward with its policies of openness, in 2015 the Museum presented its history calendar and some 250 articles on popular science available for download at www.muzhp.pl under the Creative Commons Licence 3.0 Polska. Creative Commons was also used when publishing selected educational materials and articles. The “Open Museum” project involves new guidelines being introduced at the Museum, with the team being updated in terms of copyright and open access.

The Museum also produced the “Declaration of MHP Open Policy” and joined the Coalition for Open Education, an association of NGOs and institutions which work in line with the rules of open sharing in the fields of education, science and culture. The Museum also joined the international Open Policy Network, which brings together institutions involved in promoting openness in terms of cultural and academic resources.

Start > O Muzeum > Deklaracja otwartości > Deklaracja Polityki Otwartości MHP

Deklaracja Polityki Otwartości MHP

Muzeum Historii Polski w ramach działalności wydawniczej, naukowej i edukacyjnej stawia sobie za cel wykorzystanie potencjału technologicznego cyfrowych do zapewnienia swobodnego dostępu do treści oraz wyeliminowania ekonomicznych i technicznych barier, które mogą tu utrudniać. Muzem dąży do jak najszerszego otwarcia zasobów, upublicznienia efektów pracy i wyrobienia najwyższych standardów jakości w dziedzinie udostępniania treści, aby uzyskać zainteresowane osoby mogły mieć szerszy dostęp do zasobów muzealnych oraz możliwości zaangażowania się w ich dalsze opracowanie. Muzeum stara się w ramach swoich możliwości zapewnić gromadnie wykorzystywane zasoby i zasoby, w szczególności dokumentacji działalności wydawniczej i promocyjnej, wyików badań, publikacji naukowych, materiałów edukacyjnych i książek. Muzeum ceni sobie otwartość publiczną i dąży do stworzenia odpowiednich warunków prawnych dla praktyki „re-use”, wykorzystując w tym celu otwarte i wolne licencje Creative Commons.

W ramach Polityki Otwartości Muzeum kierować się będzie następującymi zasadami:

1. Cyfrowe informacje o utworach (metadane) udostępnionych w formie cyfrowej w ramach działań wystawienniczych są przekazywane do otwartej publicznej przy wykorzystaniu licencji Creative Commons 3.0.
2. Udostępnienie przez Muzeum utworów w formie cyfrowej, do których włączył prawa autorskie, są udostępniane z biblioteczną i prawdywotnie szacunkiem ich dostępności do otwartej publiczności za pomocą Public Domain Mark. Informacja o otwartości jest przedstawiana praktycznie w każdym miejscu publikacji i udostępniania powołanych materiałów do nich materiałów.
3. Muzeum zmierza do publikowania stworzonych przez siebie materiałów z wykorzystaniem wyłącznie otwartych formatów umożliwiających automatyczne przetwarzanie.
4. Materiały edukacyjne, naukowe i popularyzatorskie będące przedmiotem prawa autorskiego są w miarę możliwości publikowane na otwartych licencjach Creative Commons z preferencją dla wykorzystania licencji wolnych.

Wyrobienie zasad Polityki Otwartości umożliwia Muzeum oraz odbiorcom jego działalność szerokie i efektywne użytkowanie, rozpowszechnianie i rozwijanie zasobów posiadanych przez Muzeum oraz tworzonych lub finansowanych z jego środków. Zastosowanie zasad publikacji utworów na wolnych licencjach oraz otwartych standardów technicznych ich udostępnienie zwiększa szanse na ich wykorzystanie i dostępną fizycznym, ograniczaniem prawnym i technicznym do powołanych zasobów – Muzeum posiada gromadzi odbiorców działalności i użytkowników zasobów, na przykład o osobistych kolekcjach oraz zamierzając w oddzielnych ośrodkach w kraju i za granicą.

ZBIORY

ZBIORY

COLLECTIONS

COLLECTIONS

W 2015 r. Muzeum Historii Polski weszło w posiadanie wielu zabytków. Wśród pozyskanych przedmiotów znalazła się secesyjna maszyna kasowa z początku XX w., która była prezentowana na wystawie „Ziemia obiecana. Miasto i nowoczesność”. Muzeum pozyskało również zbiór pamiątek, w tym części umundurowania z 2. Korpusu Polskiego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Otrzymaliśmy sztandar Towarzystwa Gimnastycznego Sokół w Konojady oraz album fotograficzny przedstawiający życie obozowe polskich jeńców wojennych z września 1939 r. w niemieckiej niewoli.

ENG

In 2015, the Polish History Museum accepted ownership of numerous objects. Included in this collection is an Art Nouveau cash register from the early 20th century, which was on display during the exhibition “Promised Land: The City and Modernity.” The Museum also acquired a collection of souvenirs, including articles from the uniform of the II Corps of the Polish Armed Forces in the West. The MHP also received a rare flag which once belonged to the Sokół Gymnastics Club in Konojady, and a photo album containing images taken in September 1939 of everyday life for Polish prisoners in a German camp.

Nagroda im. prof. Jerzego Skowronka

Publikacja *Węzły pamięci niepodległej Polski*, wydana przez Muzeum Historii Polski, Fundację Węzły Pamięci oraz Wydawnictwo Znak, otrzymała Nagrodę im. prof. Jerzego Skowronka. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 15 maja w ramach 6. Warszawskich Targów Książki, na Stadionie Narodowym w Warszawie. Nagroda im. prof. Jerzego Skowronka została w tym roku przyznana po raz 20.

Prof. Zdzisław Najder odbiera nagrodę za publikację *Węzły pamięci niepodległej Polski*

Prof. Zdzisław Najder receives an award for the publication *Nodes of Memory in Independent Poland*

ENG

The Jerzy Skowronek Prize

The publication *Nodes of Memory in Independent Poland*, published by the Polish History Museum, the Nodes of Memory Foundation and the publishing house Znak, was awarded the Jerzy Skowronek Prize. The awards ceremony took place on 15 May as part of the 6th Warsaw Book Fair at the National Stadium. The Jerzy Skowronek Prize was awarded for the 20th time.

Nagrody filmowe

Film dokumentalny MHP pt. „Tragedia Górnośląska 1945” zdobył w 2015 roku kilka nagród na festiwalach filmowych. Dokument Aleksandry Fudali i Adama Turuli zrealizowany został dla Muzeum Historii Polski w związku z przypadającą w 2015 r. 70. rocznicą deportacji tysięcy cywilów z terenów Górnego Śląska. Film został nagrodzony na następujących festiwalach:

- VI Międzynarodowy Festiwal Filmów Historycznych i Wojskowych w Warszawie – wyróżnienie Muzeum Niepodległości w Warszawie, w kategorii filmu dokumentalnego (8 września)
- X Multimedialny Festiwal Polonijny „Moje Ojczyzny 2015” w Częstochowie – I miejsce w kategorii filmów fabularnych i dokumentalnych (6 listopada)
- Audycja Historyczna Roku 2015, Białystok – wyróżnienie specjalne Dyrektora Oddziału IPN w Katowicach (26 listopada)
- Festiwal Filmów Edukacyjnych Edukino w Warszawie – wyróżnienie Muzeum Narodowego w Warszawie w kategorii „Historia” (27 listopada).

Aleksandra Fudala i Adam Turula – twórcy filmu *Tragedia Górnośląska 1945*

Aleksandra Fudala and Adam Turula – makers of the film *Upper Silesian Tragedy 1945*

ENG

Film awards

The MHP documentary *Upper Silesian Tragedy 1945* won several awards at film festivals in 2015. Shot by Aleksandra Fudala and Adam Turula, the film was made for the Polish History Museum in connection with the 70th anniversary of the deportations of thousands of civilians from the Upper Silesia region. The film won awards at:

- the 6th International Festival of Historical and Military Films in Warsaw, the Museum of Independence special prize in the documentary-film category (8 September)
- the 10th Multimedia Polonia Festival “My Homelands 2015” in Częstochowa, first prize in the feature and documentary-film category (6 November)
- Historical Broadcast of the Year 2015, Białystok, the special prize given by the director of the Katowice branch of the Institute of National Remembrance (26 November)
- the Festival of Educational Films Edukino in Warsaw, the special prize from the National Museum in Warsaw in the category “History” (27 November).

Złoty Słonecznik

Muzeum Historii Polski otrzymało Statuetkę Złotego Słonecznika w kategorii „Sztuki Wizualne” za organizację cyklicznego programu teatralnego „Piastodzieje” – serii spektakli historycznych dla dzieci połączonych z warsztatami teatralno-plastycznymi. Uroczysta gala odbyła się 19 września w warszawskim Teatrze Kamienica.

Kierownik działu edukacyjnego Muzeum Historii Polski – Małgorzata Żaryn odbiera nagrodę za projekt „Piastodzieje”

Małgorzata Żaryn, Director of the Educational Department at MHP, receiving an award for the project “History of the Piasts”

Muzeum Widzialne

Muzeum Historii Polski zajęło II miejsce w ogólnopolskim konkursie „Muzeum Widzialne 2015” w kategorii „projekt strony internetowej” za serwis www.muzhp.pl. Wręczenie nagród odbyło się 30 listopada w Muzeum Narodowym w Warszawie.

ENG

Golden Sunflower Prize

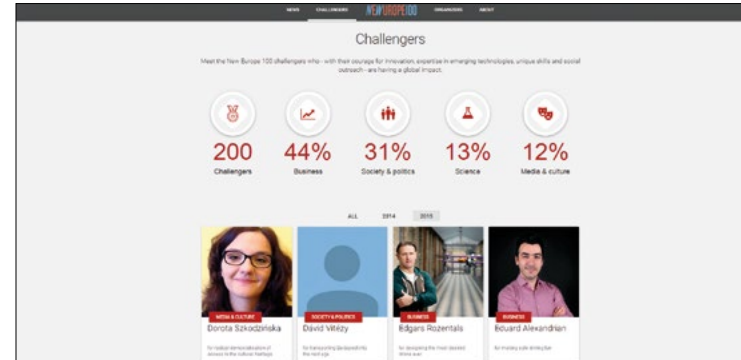
The Polish History Museum received the Golden Sunflower Statuette in the “Visual Arts” category for organizing the cyclical theater project “History of the Piasts,” a series of historical performances for children connected with arts and performing workshops. The awards gala was held on 19 September in Warsaw’s Kamienica Theater.

Visible Museum

The Polish History Museum took second place in the national competition “Visible Museum 2015” in the category “website project design” for the site www.muzhp.pl. The awards were presented on 30 November at the National Museum in Warsaw.

Zastępca dyrektora Muzeum Historii Polski – Piotr Podgórski odbiera nagrodę w konkursie „Muzeum Widziane 2015”

Deputy Director of MHP Piotr Podgórski receives the “Visible Museum 2015” award

New Europe 100 Challengers

Kierownik Działu Wydawnictw i Zasobów Cyfrowych MHP Dorota Szkodzińska znalazła się wśród tegorocznych laureatów listy „New Europe 100”, na którą wpisywani są innowatorzy z Europy Środkowo-Wschodniej. Wśród laureatów drugiej edycji jest 27 Polaków. Dorota Szkodzińska została doceniona w kategorii „Kultura” za wykorzystanie nowych technologii i internetu w promocji prac muzeum.

Ranking „New Europe 100” ma na celu wspieranie innowacji w Europie Środkowo-Wschodniej poprzez wyróżnienie liderów pozytywnych zmian. Projekt organizuje Res Publica wraz z Międzynarodowym Funduszem Wyszehradzkim, firmą Google i dziennikiem „Financial Times”, we współpracy z wieloma instytucjami z Europy Środkowo-Wschodniej.

Pełna Kultura

Muzeum Historii Polski zdobyło nagrodę „Pełna Kultura” za projekt „100. urodziny Jana Karłowicza w Warszawie” zorganizowany w ramach Roku Jana Karłowicza. „Pełna Kultura” to nagroda przyznawana przez gazetę „Warszawska Kulturalna” najlepszym wydarzeniom kulturalnym w Warszawie. W 2015 r. odbyła się pierwsza edycja konkursu.

ENG

New Europe 100 Challengers

MHP’s Head of the Publishing and Digital Resources Department Dorota Szkodzińska found herself on the list of “New Europe 100” award winners, which rewards innovators from Central and Eastern Europe. In the second round of the prize, there were 27 Poles on the list of finalists. Dorota Szkodzińska was awarded a prize in the “Culture” category for harnessing new technologies and the Internet in the promotion of the work of museums.

The “New Europe 100” project celebrates and promotes innovation in Central and Eastern Europe by recognizing leaders who bring about positive change. The project is organized by Res Publica along with the International Visegrad Fund, Google and the *Financial Times*, along with support from many institutions from the region.

Real Culture

The Polish History Museum won the “Real Culture” award for the project “Jan Karłowicz’s 100th Birthday in Warsaw” organized as part of the Year of Jan Karłowicz. “Real Culture” is a prize given by the newspaper *Warszawska Kulturalna* to the best cultural events of the year in the capital. 2015 was the first time the prizes were awarded.

Pełnomocnik dyrektora MHP ds. strategii i rozwoju – Lena Dąbkowska-Cichočka odbiera nagrodę za projekt „100. urodziny Jana Karłowicza w Warszawie”

Lena Dąbkowska-Cichočka, Director's Representative for Strategy and Development, receives an award for the project “Jan Karłowicz’s 100th Birthday in Warsaw”

THE MUSEUM'S FUTURE PREMISES
AND PERMANENT EXHIBITIONS

ENG

PRZYSZŁA SIEDZIBA
I WYSTAWA STAŁA MUZEUM

Przyszła siedziba i wystawa stała Muzeum

Siedziba MHP powstanie na terenie Cytadeli Warszawskiej w zespole muzealnym, do którego należą już istniejące Muzeum X Pawilonu, Muzeum Katyńskie oraz Muzeum Wojska Polskiego. Muzeum Historii Polski zajmie główne miejsce w całym kompleksie.

W nowym gmachu Muzeum znajdzie się przede wszystkim ekspozycja stała Muzeum. Narracyjna wystawa w sposób innowacyjny przedstawi najważniejsze wątki dziejów Polski, w tym historię polityczną, kultury, życia społecznego i obyczajów. Centralne miejsce znajdzie w niej historia polskiej wolności. Wystawa, opowiadająca chronologicznie o dziejach Polski, będzie złożona z siedmiu galerii: „Polska Piastów i Jagiellonów”, „Dawna Rzeczpospolita”, „Pod zaborami (1795–1914)”, „Niepodległa (1914–1939)”, „Polska Walcząca (1939–1945)”, „Polska Ludowa” i „Trzecia Rzeczpospolita”. Wystawa stworzona będzie z oryginalnych obiektów oraz środków audiowizualnych, scenograficznych, multimedialnych. W nowym gmachu znajdzie się sala wystaw czasowych, które będą uzupełniały i wzbogacały treści zawarte w wystawie stałej. Powstanie tym samym unikatowy ośrodek muzealny, odwiedzany przez turystów z kraju i zagranicy oraz stanowiący centrum popularyzacji historii i dialogu na temat dziedzictwa narodowego.

ENG

The Museum's future premises and permanent exhibitions

The new home of MHP will be within the Warsaw Citadel in a museum complex which will include the Museum of the X Pavilion, the Katyn Museum and the Polish Army Museum. The Polish History Museum will take pride of place within the complex. The Museum's new building will mainly house its permanent collection. A narrative-themed exhibition will utilize innovative ways to tell the most important aspects of Polish history, including politics, culture, social life and customs. A central aspect of the exhibition will be the concept of Polish freedom, telling the story of Poland in chronological order, over a sequence of seven galleries: "Poland of the Piasts and the Jagiellonians," "The Old Polish Republic," "Poland Partitioned (1795–1914)," "Independent (1914–1939)," "Poland Fights (1939–1945)," "Communist Poland" and "The Third Polish Republic." The exhibition will include original items of historical value, along with audiovisual materials, displays and multimedia features. The new building will also contain a hall for temporary exhibitions which will complement and enhance the contents of the permanent exhibition. Hence, a unique museum will be created, to be visited by tourists from Poland and abroad, representing a prestigious center for the promotion of history and the discourse about national heritage.

Wizualizacja – zespół muzealny na terenie Cytadeli Warszawskiej, projekt pracowni WXCA

Visualization: museum complex on the grounds of the Warsaw Citadel, project design by WXCA

Zespół Muzeum Historii Polski

DYREKTOR
Robert Kostro

ZASTĘPCA DYREKTORA
DZIAŁ ORGANIZACYJNO-PRAWNY
Piotr Podgórski
tel. (+48) 22 211 90 03
piotr.podgorski@muzhp.pl

SEKRETARIAT
Olga Ząbek
tel. (+48) 22 211 90 02
fax: (+48) 22 211 90 33
info@muzhp.pl

PEŁNOMOCNIK DYREKTORA DS. STRATEGII I ROZWOJU
Lena Dąbkowska-Cichocka
tel. (+48) 22 211 90 57
lena.cichocka@muzhp.pl

DZIAŁ WYSTAWIENNICZY
Kierownik: **Monika Matwiejczuk**
tel. (+48) 22 211 90 48
monika.matwiejczuk@muzhp.pl

SZEF ZESPOŁU EKSPERTÓW PRACUJĄCYCH NAD WYSTAWĄ STAŁĄ
dr hab. **Piotr Ugniewski**
tel. (+48) 22 211 90 25
piotr.ugniewski@muzhp.pl

PEŁNOMOCNIK DYREKTORA DS. INWESTYCJI
Paweł Jarczewski
tel. (+48) 22 211 90 63
pawel.jarczewski@muzhp.pl

ENG

The Polish History Museum Team

DIRECTOR
Robert Kostro

DEPUTY DIRECTOR
LEGAL AND ADMINISTRATIVE DEPARTMENT
Piotr Podgórski
tel. (+48) 22 211 90 03
piotr.podgorski@muzhp.pl

ADMINISTRATIVE OFFICE
Olga Ząbek
tel. (+48) 22 211 90 02
fax: (+48) 22 211 90 33
info@muzhp.pl

DIRECTOR'S REPRESENTATIVE IN STRATEGY AND DEVELOPMENT
Lena Dąbkowska-Cichocka
tel. (+48) 22 211 90 57
lena.cichocka@muzhp.pl

EXHIBITIONS DEPARTMENT
Head: **Monika Matwiejczuk**
tel. (+48) 22 211 90 48
monika.matwiejczuk@muzhp.pl

HEAD OF PERMANENT EXHIBITION TEAM
Dr. **Piotr Ugniewski**
tel. (+48) 22 211 90 25
piotr.ugniewski@muzhp.pl

DIRECTOR'S REPRESENTATIVE FOR INVESTMENTS
Paweł Jarczewski
tel. (+48) 22 211 90 63
pawel.jarczewski@muzhp.pl

DZIAŁ EDUKACYJNY
Kierownik: **Małgorzata Żaryn**
tel. (+48) 22 211 90 08
malgorzata.zaryn@muzhp.pl

DZIAŁ WYDAWNICTW I ZASOBÓW CYFROWYCH
Kierownik: **Dorota Szkodzińska**
tel. (+48) 22 211 90 04
dorota.szkodzinska@muzhp.pl

DZIAŁ WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ
dr **Łukasz Jasina**
tel. (+48) 22 211 90 24
lukasz.jasina@muzhp.pl

DZIAŁ PROMOCJI
Kierownik: **Marek Stremecki**
Rzecznik Prasowy
tel. (+48) 22 211 90 11
marek.stremecki@muzhp.pl

GŁÓWNY KSIĘGOWY
Joanna Dominiak
tel. (+48) 22 211 90 16
joanna.dominiak@muzhp.pl

BIBLIOTEKA
Katarzyna Pawlicka
tel. (+48) 22 211 90 21
katarzyna.pawlicka@muzhp.pl

**Muzeum Historii Polski
w Warszawie
ul. Mokotowska 33/35
00-560 Warszawa
www.muzhp.pl**

ENG

EDUCATION DEPARTMENT
Head: **Małgorzata Żaryn**
tel. (+48) 22 211 90 08
malgorzata.zaryn@muzhp.pl

PUBLISHING AND DIGITAL RESOURCES DEPARTMENT
Head: **Dorota Szkodzińska**
tel. (+48) 22 211 90 04
dorota.szkodzinska@muzhp.pl

DEPARTMENT OF INTERNATIONAL COOPERATION
Dr. **Łukasz Jasina**
tel. (+48) 22 211 90 24
lukasz.jasina@muzhp.pl

PROMOTION DEPARTMENT
Head: **Marek Stremecki**
Spokesperson
tel. (+48) 22 211 90 11
marek.stremecki@muzhp.pl

CHIEF ACCOUNTANT
Joanna Dominiak
tel. (+48) 22 211 90 16
joanna.dominiak@muzhp.pl

LIBRARY
Katarzyna Pawlicka
tel. (+48) 22 211 90 21
katarzyna.pawlicka@muzhp.pl

**Polish History Museum
in Warsaw
ul. Mokotowska 33/35
00-560 Warszawa
www.muzhp.pl**

Rada Muzeum Historii Polski Kadencja 2011-2015

PRZEWODNICZĄCY RADY

prof. dr hab. **Wojciech Roszkowski**

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO RADY

prof. dr hab. **Henryk Samsonowicz**

dr hab. **Jolanta Choińska-Mika**

prof. dr hab. **Andrzej Chwalba**

prof. dr hab. **Andrzej Friszke**

prof. dr hab. **Rafał Habielski**

dr **Adolf Juzwenko**

Marek Kraszewski

prof. dr hab. **Krzysztof Mikulski**

prof. dr hab. **Andrzej Paczkowski**

prof. dr hab. **Kazimierz Przybysz**

prof. dr hab. **Andrzej Rottermund**

dr hab. **Paweł Śpiewak**

prof. dr hab. **Wojciech Tygielski**

prof. dr hab. **Zofia Zielińska**

Rada Muzeum Historii Polski Kadencja 2015-2019

PRZEWODNICZĄCY RADY

prof. dr hab. **Wojciech Roszkowski**

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO RADY

prof. dr hab. **Henryk Samsonowicz**

prof. **Richard Butterwick**

dr hab. **Jolanta Choińska-Mika**

prof. dr hab. **Andrzej Chwalba**

prof. dr hab. **Andrzej Friszke**

dr **Łukasz Kamiński**

Alicja Knast

prof. dr hab. **Krzysztof Mikulski**

dr hab. **Filip Musiał**

prof. dr hab. **Andrzej Nowak**

prof. dr hab. **Andrzej Rottermund**

dr hab. **Paweł Śpiewak**

Renata Wiśniewska

ENG

Advisory Council of the Polish History Museum 2011–2015

CHAIR OF THE COUNCIL

Prof. **Wojciech Roszkowski**

DEPUTY CHAIR OF THE COUNCIL

Prof. **Henryk Samsonowicz**

Dr. **Jolanta Choińska-Mika**

Prof. **Andrzej Chwalba**

Prof. **Andrzej Friszke**

Prof. **Rafał Habielski**

Dr. **Adolf Juzwenko**

Marek Kraszewski

Prof. **Krzysztof Mikulski**

Prof. **Andrzej Paczkowski**

Prof. **Kazimierz Przybysz**

Prof. **Andrzej Rottermund**

Dr. **Paweł Śpiewak**

Prof. **Wojciech Tygielski**

Prof. **Zofia Zielińska**

The Program Council of the Polish History Museum 2015–2019

CHAIR OF THE COUNCIL

Prof. **Wojciech Roszkowski**

DEPUTY CHAIR OF THE COUNCIL

Prof. **Henryk Samsonowicz**

Prof. **Richard Butterwick**

Dr. **Jolanta Choińska-Mika**

Prof. **Andrzej Chwalba**

Prof. **Andrzej Friszke**

Dr. **Łukasz Kamiński**

Alicja Knast

Prof. **Krzysztof Mikulski**

Dr. **Filip Musiał**

Prof. **Andrzej Nowak**

Prof. **Andrzej Rottermund**

Dr. **Paweł Śpiewak**

Renata Wiśniewska

Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski

Od 2011 r. przy Muzeum działa Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski. Skupia wielu wybitnych historyków i intelektualistów wywodzących się z różnych środowisk. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie działań MHP i udział w debacie nad jego programem. Stowarzyszenie pragnie być również forum obywatelskiej debaty na temat historii Polski i jej roli w życiu społecznym. Stowarzyszeniu zależy szczególnie na szerzeniu wiedzy na temat relacji pomiędzy polskim a europejskim dziedzictwem historycznym oraz wspieraniu inicjatyw przyczyniających się do pogłębienia wiedzy na temat dziejów Polski. W 2014 r. powołano nowe władze Stowarzyszenia – na jego czele stanęła dr Magdalena Gawin. Od listopada 2015 r., w związku z objęciem przez dr Gawin funkcji wiceministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nowym prezesem Stowarzyszenia wybrany został dr Mateusz Werner.

ENG

Association of Friends of the Polish History Museum

Since 2011, the Museum has been supported by the Association of Friends of the Polish History Museum, which brings together many renowned historians and intellectuals coming from a range of backgrounds. The main aim of the Association is to support the work of MHP and to take part in debates about its program. The Association also wishes to be a forum for civic debate about Polish history and its role in everyday life. The Association is especially keen to spread knowledge about the relationship between Polish and European historical heritage and supporting initiatives which help broaden the scope of awareness about the annals of Polish history. In 2014, a new board was established within the Association, led by Dr. Magdalena Gawin. From November 2015, since Dr. Gawin became Deputy Minister for Culture and National Heritage, Dr. Mateusz Werner has been the new chair of the Association.

The Polish History Museum wishes to kindly thank those who have helped its activities and projects:
The Ministry of Culture and National Heritage
The Ministry of Foreign Affairs
The Ministry of National Education
and our sponsors, partners and media partners.

Muzeum Historii Polski składa serdeczne podziękowania za wsparcie naszych działań i projektów w 2015 r. dla:
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwa Spraw Zagranicznych
Ministerstwa Edukacji Narodowej
oraz dla sponsorów, partnerów i patronów medialnych.

Sponsorzy i partnerzy Sponsors and partners

Patroni medialni Media partners

Wydawca: **Muzeum Historii Polski**

Tłumaczenie: **Marek Kazmierski**

Redakcja angielska: **Alan Lockwood**

Redakcja: **Małgorzata Kowalczyk, Elżbieta Lichočka, Wojciech Paduch**

Wybór i opisy zdjęć: **Małgorzata Kowalczyk, Wojciech Paduch**

Projekt graficzny i skład: **LAVENTURA Maciej Sawicki**

Zdjęcia: **Zbigniew Brzeziński, Janek Cios, Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej, Magdalena Głowacka (MHP), Beata Kang-Bogusz (Ambasada RP w Seulu), Małgorzata Kowalczyk (MHP), Elżbieta Lichočka (MHP), Izabela Łach (MHP), Muzeum Polskie w Rapperswilu, Magdalena Nizel, Michał Orowicz, Wojciech Paduch (MHP), Polska Press Grupa, Sławek Przerwa, Justyna Sępniak (Warszawska Kulturalna), Mariusz Szachowski (MHP), Jacek Świdorski, Tomasz Wojciechowski (Telewizja Proart), Tomasz Woźny (MHP), www.czasdzieci.pl**

Druk: **TON PRINT**

ISBN: 978-83-65248-05-3

© **Muzeum Historii Polski**

ENG

Publisher: **Polish History Museum**

Translation: **Marek Kazmierski**

Proofreading: **Alan Lockwood**

Editing: **Małgorzata Kowalczyk, Elżbieta Lichočka, Wojciech Paduch**

Photo selection and captions: **Małgorzata Kowalczyk, Wojciech Paduch**

Graphic design and layouts: **LAVENTURA Maciej Sawicki**

Photographs: **Zbigniew Brzeziński, Janek Cios, The Foundation of General Elżbieta Zawacka, Magdalena Głowacka (MHP), Beata Kang-Bogusz (Embassy of the Republic of Poland in Seoul), Małgorzata Kowalczyk (MHP), Elżbieta Lichočka (MHP), Izabela Łach (MHP), Magdalena Nizel, Michał Orowicz, Wojciech Paduch (MHP), The Polish Museum in Rapperswil, Polska Press Grupa, Sławek Przerwa, Justyna Sępniak (Warszawska Kulturalna), Mariusz Szachowski (MHP), Jacek Świdorski, Tomasz Wojciechowski (Proart TV), Tomasz Woźny (MHP), www.czasdzieci.pl**

Printed by: **TON PRINT**

ISBN: 978-83-65248-05-3

© **Muzeum Historii Polski**

NDLU

Targowiska

ul. Długa, Warszawa ok.

Sprowadza mleka na przedmieściach
Warszawy. Heroryk Pillan,
„Tygodnik Ilustrowany”
1876, nr 124.
Zbiór Biblioteki Cyfrowej Uniwersytetu
Krakowskiego

ul. Długa, Warszawa ok.

ul. Długa, Warszawa ok.

Za chlebem na Pragę. Edyta
dziejewicz, „Tygodnik Ilu-
strowany” 1886, nr 213

